

UNIVERZA V LJUBLJANI

FILOZOFSKA FAKULTETA

ODDELEK ZA SLOVENSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST
ODDELEK ZA ROMANSKE JEZIKE IN KNJIŽEVNOSTI

Simona Leskovar

**SLOVENSKI PREVODI STALNIH BESEDNIH ZVEZ
V IZBRANIH KOLUMBIJSKIH TELENOVELAH**

Diplomsko delo

LJUBLJANA, 2014

UNIVERZA V LJUBLJANI

FILOZOFSKA FAKULTETA

ODDELEK ZA SLOVENSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

ODDELEK ZA ROMANSKE JEZIKE IN KNJIŽEVNOSTI

Simona Leskovar

SLOVENSKI PREVODI STALNIH BESEDNIH ZVEZ

V IZBRANIH KOLUMBIJSKIH TELENOVELAH

Diplomsko delo

Mentorici:

Red. prof. dr. Erika Kržišnik

Red. prof. dr. Jasmina Markič

LJUBLJANA, 2014

Kazalo

1. UVOD	1
1.1. Zakaj frazeologija?.....	1
2. FRAZELOGIJA V SLOVENŠČINI IN ŠPANŠČINI	6
2.1. Terminologija.....	6
2.2. Gloria Corpas Pastor: <i>Manual de fraseología española</i>	9
2.3.1. Skupina I. – Kolokacije.....	10
2.3.2. Skupina II. – Stalne besedne zveze (Locuciones)	10
2.3.3. Skupina III – Frazeološke povedi.....	12
3. METODOLOGIJA.....	14
4. PRAKTIČNI DEL.....	19
4.1. Analiza	19
4.1.1. Popolna ekvivalenca med frazemi IJ in CJ	21
4.1.2. Delna ekvivalenca med frazemi IJ in CJ	23
4.1.2.1. Majhne razlike v skladijski in leksikalni zgradbi	23
4.1.2.2. Večje razlike v skladijski in leksikalni zgradbi	28
4.1.3. Pomensko neprekrivni frazemi.....	33
4.1.4. Ničta ekvivalenca – nefrazeološki prevod.....	34
4.1.4.1. – Nefrazeološki enobesedni prevodni ekvivalenti.....	35
4.1.4.2. –Nefrazeološki opisni prevodni ekvivalent.....	42
4.1.4.3 Nefrazeološki prevod ni pomenski ekvivalent frazema IJ	45
4.1.4.3.1. Nefrazeološki enobesedni prevod ni pomenski ekvivalent frazema IJ.....	45
4.1.4.3.2. Nefrazeološki večbesedni prevod ni ekvivalent frazema v IJ	48
4.1.5 Frazem IJ ni bil preveden v CJ.....	50
4.1.6. Posebnosti	53
4.1.6.1. Združevanje frazemov	53
4.1.6.3. Elipsa sestavine frazema IJ	54
4.2. Stalne besedne zveze z nenaglašeno zaimensko sestavino.....	55
5. UGOTOVITVE.....	62
6. POVZETEK	67
LITERATURA.....	68
TABELA: SLOVARSKA, BESEDILNA, PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	71

KRATICE IN OKRAJŠAVE

BZ – besedna zveza

CB – ciljno besedilo (slovenski jezik)

CJ – ciljni jezik (slovenski jezik)

DELE – *Diccionario de expresiones y locuciones del español*

DRAE – *Diccionario de la Real Academia Española*

FE – frazeološka enota

FS – *Frazeološka simfonija: Rojstvo slovenske frazeologije*

IB – izvorno besedilo (španski jezik)

IJ – Izvorni jezik (španski jezik)

LA – Latinska Amerika

MM – *Diccionario del uso de español María Moliner*

PBZ – prosta besedna zveza

pog. – pogovorno

SBZ – stalna besedna zveza

SCZ – *Špansko-slovenski in slovensko-španski moderni slovar*

SP – *Slovenski pravopis*

SSF – *Slovar slovenskih frazemov*

SSKJ – *Slovar slovenskega knjižnega jezika*

TB – *Diccionario tuBabel*

WR – *Diccionario WordReference*

1. UVOD

1.1. Zakaj frazeologija?

Znano je, da se frazeološke strukture začnemo učiti že v zgodnji mladosti. V spominu jih hranimo kot celoto in jih kot celoto tudi uporabljamo, pri čemer se niti ne zavedamo, da jih ne ustvarjamo sproti, temveč že izdelane enote samo vstavljamo na ustrezna mesta v besedilu.

Pri prevajanju iz tujih jezikov hitro opazimo, da nekatere od teh struktur v različnih jezikih izražamo na podoben način. Tako ima na primer slovenski frazem *ubiti dve muhi na en mah* španski ekvivalent v zvezi *matar dos pájaros de un tiro* (ubiti dva ptiča z enim strelom)¹. Struktura in pomen obeh frazemov sta praktično enaka, če odštejemo dejstvo, da Slovenci 'ubijamo' muhe, Španci pa ptiče. Po drugi strani obstaja cela množica frazemov, katerih pomen je identičen, struktura pa ne. Tak je na primer kolumbijski frazem *abrirse como las yucas* (odpreti se kot juke), ki je pomensko enak slovenskemu frazemu *izginiti kot kafra, pobrisati jo*. Frazeološke zveze so odsev kulturnih, zgodovinskih, geografskih, socialnih in drugih dejavnikov, izraženih v vsakdanjem govoru. Kot vemo, pomen frazema ni enak vsoti pomenov posameznih sestavin. Toda pri prevajanju iz tujih jezikov to dejstvo včasih zlahka spregledamo, kar dokazuje naslednji primer.

V eni od telenovel je med Teo, starejšo oskrbnico in kuharico zasebnega popravnega doma, in mlado prestopnico Adelo potekal pogovor o pomanjkanju denarja:

»Ne moremo si privoščiti, da bi majonezo metali v strop,« pravi Teo.

»Maslo,« jo popravi Adela.

»Saj je vseeno,« odgovori Teo. »Tudi majoneza je draga.«

Dialog se mi je sicer zdel čuden (le zakaj bi majonezo metali v strop?), vendar razlage najbrž ne bi iskala, če ne bi Adela Teo popravila, zaradi česar sem pomislila, da gre morda za stalno zvezo. Na spletu sem hitro našla potrditev, da je zveza *tirar manteca al techo* (metati maslo v strop) stalna, njen nastanek pa skriva v sebi tudi zanimivo zgodbo. Na začetku 20. let prejšnjega stoletja so se mladeniči iz premožnih argentinskih družin radi zabavali v imenitnih evropskih hotelih in restavracijah. Dolgčas so

---

¹ Dobesedne prevode navajam v okroglih oklepajih, pomene pa v enojnih narekovajih.

preganjali tako, da so s pomočjo jedilnega pribora ostanke masla metali v strop, potem pa opazovali, kako se je to topilo in kapljalo na tla. Besedna zveza ima tudi negativno obliko, ki pomensko ustreza slovenskemu frazemu (*ne*) *metati denar(ja) skozi okno*, (ne) brezglavo zapravljati.²

Ko se prevajalec sreča s primeri, podobnimi zgoraj opisanemu, se seveda pojavijo vprašanja, kot na primer: Ali v besedilu prepoznamo frazeme in jih ločimo od prostih besednih zvez? In če jih prepoznamo, kako jih prevajamo? Kaj prepoznamo, česa ne in zakaj? Odgovorov na prvo vprašanje je več. Za uspešnost prevoda sta gotovo bistveni dve stvari: prevajalčevo znanje in dobri slovarji. Toda pri iskanju odgovorov na zastavljena vprašanja je gotovo treba pomisliti tudi na status frazeologije kot vede znotraj jezikoslovja in posledično znotraj slovaropisja.

Avtorja frazeološkega slovarja *Diccionario de expresiones y locuciones en español* (2009: 9)³ J. A. Martínez López in A. M. Jørgensen v uvodu izpostavljata, da leksikografija pogovarjalnih izrazov še do nedavnega ni upoštevala, saj so frazeološke enote (v nadaljevanju FE) večbesedne, slovarska osnova pa je beseda. Drugi vzrok za podrejeni status frazeologije pa je po njunem mnenju dejstvo, da FE izvirajo iz govorjenega jezika, medtem ko je bila norma vedno bližje zbornemu jeziku. Jezikoslovje je zato FE obravnavalo kot izraze, ki jih uporabljajo manj izobraženi ljudje.

Na pomen samostojnega raziskovanja frazeologije opozarja tudi Erika Kržišnik v članku *Moderna frazeološka veda v slovenistiki*, objavljenem v delu *Frazeološka simfonija: Rojstvo slovenske frazeologije* (Kržišnik 2013:15): »Moderna frazeološka veda se je

---

² Dialog in razlaga izvora frazema sta v španskem jeziku opisana v moji diplomski nalogi iz španščine z naslovom *Las locuciones españolas en las traducciones eslovenas* (Análisis de las locuciones utilizadas en el lenguaje de dos telenovelas) (Simona Leskovar 2012: 2–3).

³ Povzetek S. L. Citat je v španskem jeziku naveden v moji diplomski nalogi iz španščine z naslovom *Las locuciones españolas en las traducciones eslovenas* (Análisis de las locuciones utilizadas en el lenguaje de dos telenovelas) (Simona Leskovar 2012: 3).

lahko osamosvojila šele takrat, ko se je njen predmet raziskovanja natančno razmejil od drugih predmetov jezikoslovnega raziskovanja».

Odgovor na zastavljena vprašanja je brez dvoma povezan tudi s samim besedilom oz. vrsto prevajanja. V tej nalogi obravnavam specifično prevajanje, in sicer prevajanje, ki je namenjeno oblikovanju televizijskih podnapisov. Pri oblikovanju podnapisov zaradi časovnih in prostorskih omejitev večinoma ne prevajamo vsega, temveč naredimo povzetek povedanega. Prevod je torej v marsičem pogojen s tehničnimi zahtevami, ki so bile v konkretnem primeru naslednje:

- Podnaslov je sestavljen iz ene ali največ dveh vrstic, od katerih vsaka lahko šteje največ 36 znakov, vključno s presledki.
- Podnaslov mora biti na ekranu najmanj 3 in največ 6 sekund.
- V idealnem podnaslovu se vrstica konča s piko ali vejico, če to ni mogoče, moramo v drugo vrstico prenesti vsaj dve besedi, pri čemer ne smemo ločiti pridevnika od samostalnika, vrstica pa se ne sme končati s kratkimi besedami, kot so zaimki, vezniki ali predlogi.

Te zahteve prevajalca v določeni meri omejujejo in ga silijo v nenehno iskanje kratkih besed in/ali povzemanje povedanega. Vsekakor pa je prevod neke frazeološke enote in zamenjava le-te z ustrežno frazeološko enoto ali prosto besedno zvezo posledica tega, da FE kot tako v besedilu sploh prepoznamo. Realizacija je odvisna od časa in prostora v podnapisu in seveda tudi od prevajalčevega obvladovanja frazeologije jezika, v katerega prevaja.

Iz izbranih predlog (scenarijev) sem izpisala stalne besedne zveze (v nadaljevanju SBZ), pregovore in reke, ne pa tudi kolokacij, ker jih v svojem diplomskem delu z naslovom *Kolokacija v španščini in slovenščini (ali razprava o tem, zakaj v slovenščini kolo vozimo, v španščini pa jahamo)* obravnava Anja Butala (2009).

V svoji diplomski nalogi sem predvsem hotela ugotoviti, ali prevajalci frazeme v besedilih prepoznajo in ali jih prevajajo z ekvivalentnimi slovenskimi frazemi ali s prostimi besednimi zvezami.

Nabor španskim frazemov sem pridobila v predlogah dveh kolumbijskih telenovel z naslovom *Oye Bonita* in *Niñas Mal*. Zanju sem se odločila iz dveh razlogov. Prvič zato, ker je jezik v obeh pretežno neknjižno pogovorni, zaradi česar sem pričakovala tudi bolj bogato frazeologijo; in drugič, ker se ena dogaja v mestnem okolju, druga pa na podeželju, zato sem upala, da se bo to odražalo tudi v frazeologiji. Predloge v španskem jeziku in nelektorirane slovenske prevode so mi odstopili v Prevajalskem studiu Milenko Babič. Telenovela *Oye Bonita* je bila pod naslovom *Lepotica* predvajana na kanalu Zone Romantica od maja 2010 do januarja 2011, *Niñas Mal* pa so z naslovom *Šola očarljivosti* predvajali na Pop TV med decembrom 2011 in marcem 2012.

Iz desetih izbranih predlog sem najprej izpisala vse stalne besedne zveze (v nadaljevanju SBZ), pregovore, reke in pragmatične frazeme. Tem sem dodala slovenske nelektorirane prevode. V nadaljevanju sem nameravala v različnih španskih in slovenskih slovarjih potrditi stalnost vseh 139 izpisanih besednih zvez, jim določiti obliko in jih kasneje analizirati.

Kmalu se je izkazalo, da se oblika FE mnogokrat razlikuje od slovarja do slovarja, še posebej opazno pa je bilo to pri tistih FE, ki vključujejo fakultativne elemente ali vezljivostna določila in pri FE, ki so v nekaterih slovarjih prikazane z glagolsko sestavino, v drugih pa ne, zaradi česar se posledično spremeni vrsta frazema. Razlike med (španskimi) slovarji so opazne tudi pri klasifikaciji FE. Nekateri slovarji FE ne klasificirajo, drugi jih klasificirajo glede na vrsto FE, pri čemer uporabljajo različno terminologijo (terminu *stalna besedna zveza*, ki ga uporabljam v tej nalogi, tako v različnih slovarjih ustrezajo izrazi *locución*, *expresión*, *modismo*). Samo nekateri slovarji dodajo tudi podatek o sintaktični funkciji SBZ (npr. glagolska SBZ, pridevniška SBZ itd.). *Slovar slovenskega knjižnega jezika* (v nadaljevanju SSKJ) in *Diccionario español-esloveno* Cankarjeve založbe (v nadaljevanju SCZ), v katerih sem iskala slovenske pomene španskih FE in slovenske FE, ne klasificirata FE glede na njihovo sintaktično funkcijo, *Slovar slovenskih frazemov* (v nadaljevanju SSF) pa ni zmeraj najbolj natančen pri klasifikaciji vrste FE in njene sintaktične funkcije.

Prvotno namero, da bi v diplomski nalogi poleg SBZ zajela tudi citate, pregovore in pragmatične frazeme, sem zaradi pomanjkanja prostora opustila. V nalogi tako obravnavam samo najštevilčnejšo skupino, stalne besedne zveze (locuciones).

2. FRAZEOLOGIJA V SLOVENŠČINI IN ŠPANŠČINI

2.1. Terminologija

V prvem delu naloge skušam na kratko povzeti španski in slovenski koncept frazeologije in osnovnih terminoloških pojmov, ki so jih v različnih obdobjih uporabljali slovenski in španski frazeologi.

Slovar slovenskega knjižnega jezika je pri razlagi termina *frazeologija* skop:

Frazeologija -e ž (î) lingv. fraze v celoti: slovar bo v znatni meri upošteval tudi frazeologijo; ukvarja se s frazeologijo / pisateljeva frazeologija je zelo bogata // besedni zaklad, izrazje: pravniška frazeologija / poznal je strankino frazeologijo (Slovar Slovenskega knjižnega jezika na plošči CD-ROM, 2000).

Španski *Diccionario de la Real Academia Española* je nekoliko bolj določen:

Conjunto de frases hechas, locuciones figuradas, metáforas y comparaciones fijadas, modismos⁴ y refranes, existentes en una lengua, en el uso individual o en el de algún grupo y parte de la lingüística que estudia las frases, los refranes, los modismos, los proverbios y otras unidades de sintaxis total o parcialmente fijas (<http://buscon.rae.es/>)⁵

---

⁴ DRAE, *modismo*: Expresión fija, privativa de una lengua, cuyo significado no se deduce de las palabras que la forman; p. ej., *a troche y moche*. Prevod S. L.: stalni izraz, značilen za določen jezik, katerega pomen ne moremo ugotoviti iz besed, ki ga sestavljajo; na primer: *a troche y moche* – besedi *troche* in *moche* sta monokolokabilni – 'vse poprek, nenačrtno'.

Na forumu WR (<http://forum.wordreference.com/showthread.php?t=1889791>) sem zasledila tudi zanimivo debato, v kateri eden od uporabnikov zatrjuje, da v Mehiki termin *modismo* uporabljajo v pomenu *lokalizem* (SSKJ, *lokalizem*: element v knjižnem jeziku, značilen samo za kak kraj, ožje področje). Slovar WR sicer kot angleško sopomenko termina *modismo* navaja *idiom*.

⁵ Prevod S.L.: Zbir stalnih besednih zvez, lokucij s prenesenim pomenom, stalnih metafor in primer, »modizmov« in pregovorov, ki obstajajo v nekem jeziku, v rabi posameznika ali skupine ljudi in del lingvistike, ki raziskuje fraze, pregovore, modizme, reke in druge sintaktične enote, ki so delno ali v celoti stalne.

Poimenovanje osnovne enote v frazeologiji in razvoj frazeologije v slovenistiki

V relativno kratki zgodovini frazeologije so jezikoslovci uporabljali različne izraze za poimenovanje osnovne enote: fraza, frazeologizem, frazeologem, frazem, idiom, stalna besedna zveza, frazeološka enota. V novejšem času sta se uveljavila predvsem izraza frazem in frazeološka enota.

Dolgotrajno iskanje ustreznega termina za poimenovanje osnovne frazeološke enote je posledica več vzrokov, povezanih z osamosvojitvijo frazeologije kot vede znotraj jezikoslovja. Erika Kržišnik v članku *Moderna frazeološka veda v slovenistiki* ponuja kritičen pregled razvoja slovenske frazeologije, na katero so imeli vpliv različni pristopi v jezikoslovju, npr. tvorbeno-pretvorbna teorija v 50. in 60. letih prejšnjega stoletja, ki ji je v 70. in 80. letih sledil strukturalistični pristop, konec 90. pa pragmatično in korpusno jezikoslovje. Avtorica meni, da se je razvoj moderne slovenske frazeologije začel v 70. letih. Kljub temu, da je **Pavlica** že leta 1960 izdal *Frazeološki slovar v petih jezikih*, v katerem osnovno frazeološko enoto imenuje *fraza*, avtorica meni, da z jezikoslovnega vidika to ni moderno frazeološko delo in kot mejnik v razvoju moderne slovenske frazeologije postavi 70. leta prejšnjega stoletja, ko izideta SSKJ in Toporišičev članek *K izrazju in tipologiji slovenske frazeologije* (Kržišnik 2013: 15–16, v Jakop, Jemec Tomazin: *Frazeološka simfonija: Rojstvo slovenske frazeologije*).

Leta 1970 je izšel *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, ki je v slovarski članek vključil tudi frazeološko gnezdo. E. Kržišnik vidi pomanjkljivost slovarja predvsem v tem, da ne determinira terminov stalna zveza, frazeološka zveza in stilem. Poleg tega je slovar veliko število FE uvrstil v različne druge pomenske razdelke izven frazeološkega gnezda. Pomanjkljivost slovarja je tudi pogosto neslovarsko navajanje oblik FE (prav tam: 17).

Leta 1973/74 **Jože Toporišič** objavi članek *K izrazju in tipologiji slovenske frazeologije*, v katerem med lastnosti FE prišteva večbesednost in stalnost, ne pa tudi nemotiviranost. Upošteva vse stalne besedne zveze, tudi terminološke. Po “analogiji” z

drugimi termini v jezikoslovnem sistemu (fonem, morfem, tonem) poimenuje osnovno FE *frazeologem*. Termin se je obdržal v rabi do 90. let (prav tam: 18–19).

Erika Kržišnik 1994 v doktorski disertaciji z naslovom *Slovenski glagolski frazemi* uvede termin *frazem*. Disertacija pomeni potrditev Čermákove teorije o kolokabilnosti, hkrati pa opozori tudi na »nekatera problematična mesta, tako pri določanju minimalne FE kakor tudi tvorbnno-pretvorbne omejitve« (prav tam: 21).

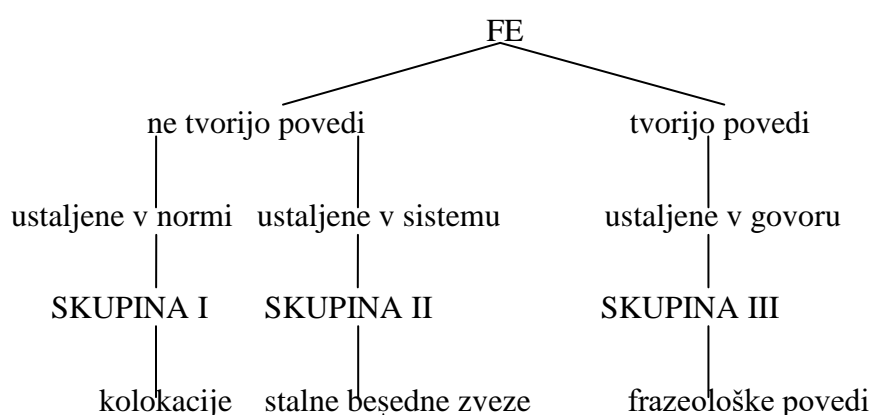
Kot v nadaljevanju članka navaja avtorica, je slovenska frazeologija konec 20. in v začetku 21. stoletja zapustila okvire strukturalističnega pristopa in se preusmerila v pragmatično in korpusno jezikoslovje, pri čemer je pomembno delo avtoric **Nataše Jakop** in **Polone Gantar** (prav tam: 22).

Janez Keber leta 2011 izda *Slovar slovenskih frazemov*. Osnovno enoto v frazeologiji imenuje *frazeološka enota* ali *frazem*. Po Kebrovem mnenju so frazeološke enote ali frazemi stalne besedne zveze, katerih pomen ni ali je samo delno ugotovljiv iz pomenov njihovih sestavin in ki imajo praviloma stalno in samo omejeno spremenljivo sestavo. V širšem smislu spadajo v frazeologijo vse stalne besedne zveze, med njimi tudi terminološke, dalje frazemi s stavčno ali večstavčno sestavo, kot so reki, pregovori in krilatice (Keber, 2011: 9).

2.2. Gloria Corpas Pastor: *Manual de fraseología española*

V diplomskem delu obravnavam nekatere stalne besedne zveze v španskem jeziku in prevode le-teh v slovenščino. Pri analizi španskih SBZ sem uporabljala več slovarjev,⁶ pri teoretičnih osnovah iz španske frazeologije pa mi je bil v pomoč *Manual de fraseología española* avtorice Glorie Corpas Pastor, ene izmed najbolj priznanih sodobnih španskih raziskovalk frazeologije. Njeno delo sem izbrala predvsem zato, ker je metodično in pregledno, hkrati pa vključuje tudi praktične primere, ki so mi pomagali predvsem pri analizi FE. Omeniti velja, da se avtoričina klasifikacija frazeoloških enot ne ujema vedno s klasifikacijami v slovarjih, uporabljenih v tej nalogi. Enako velja za terminologijo. Na razlike v diplomski nalogi opozarjam sproti, tako kot se pojavljajo v konkretnih primerih.

V nadaljevanju na kratko povzemam klasifikacijo FE po Corpas Pastor. Avtorica razdeli FE v dve veliki skupini. V prvo skupino uvrsti FE, ki ne tvorijo povedi (po Toporišiču *rekla*), v drugo pa tiste, ki jih tvorijo (po Toporišiču *rečenice*). V prvo skupino uvrsti kolokacije in stalne besedne zveze (*locuciones*), v drugo skupino pa frazeološke povedi (*enunciados fraseológicos*). Shematično je njena delitev FE videti takole (Corpas Pastor 1996: 52):

⁶ Več o slovarjih, ki sem jih pri pisanju diplomskega dela uporabljala, v poglavju 3, Metodologija.

2.3.1. Skupina I. – Kolokacije

Od prostih besednih zvez se razlikujejo po določeni stopnji kombinatorne omejenosti, ki je določena z rabo, čeprav so kolokacije s stališča sistema proste sintagme, nastale na podlagi skladenjskih pravil. Same ne morejo tvoriti ne povedi ne govornih dejanj. Ustaljene so v normi, ne v sistemu (Corpas Pastor 1996: 53). Kolokacije razdeli v šest skupin (prav tam: 270):

1. glagol + samostalnik (osebek): *correr un rumor*, ‘(raz)širiti govorice’;
2. glagol + (predlog) + samostalnik (predmet): *poner en funcionamiento*, ‘spraviti v pogon’;
3. pridevnik/samostalnik + samostalnik: *momento crucial*, ‘odločilni trenutek’;
4. samostalnik + predlog + samostalnik: *banco de peces*, ‘jata [iz] rib’;
5. glagol + prislov: *negar rotundamente*, ‘odločno zanikati’;
6. pridevnik + prislov: *opuesto diametralmente*, ‘diametralno nasprotno’.

Opomba: •zamenjan besedni red

2.3.2. Skupina II. – Stalne besedne zveze (Locuciones)

Corpas Pastor definira stalne besedne zveze kot FE, ki ne tvorijo povedi, so ustaljene v sistemu, odlikujeta jih skladenjska in semantična stalnost, imajo vlogo stavčnih členov in denominativno funkcijo. Vse to, predvsem pa semantična in oblikovno-skladenjska usklajenost, so značilnosti, ki stalne besedne zveze ločujejo od kolokacij (Corpas Pastor 1996: 88–89).

2.3.2.1. Klasifikacija stalnih besednih zvez⁷

---

⁷ Različni avtorji stalne besedne zveze različno klasificirajo. Za primerjavo navajam klasifikacijo v slovarjih *Diccionario de expresiones y locuciones del español* in *Diccionario de la Real Academia Española*. V prvem avtorja stalne besedne zveze razdelita na: samostalniške, pridevniške, glagolske, prislovne, zaimenske, predložne, vezniške (ki so lahko: časovne, pogojne, finalne, posledične, vzročne, nasprotno in medmetne) (J. A. Martínez López y A. M. Jørgensen, 2009: 12). Slovar *Diccionario de la Real Academia Española* pa stalne besedne zveze deli na: pridevniške, prislovne, vezniške, intenzitetne/jakostne, medmetne, predložne, zaimenske, samostalniške in glagolske (<http://www.rae.es/drae/>).

Glede na njihovo funkcijo v stavku *Corpas Pastor* razdeli stalne besedne zveze v sedem skupin: samostalniške, pridevniške, prislovne, glagolske, predložne, vezniške in klavzalne.

1. **Samostalniške SBZ** so sestavljene iz različnih vrst samostalniških zvez, npr. samostalnik + pridevnik: *vacas flacas* – •*suhe krave*, 'pomanjkanje'; samostalnik + predlog + samostalnik: *lágrimas de cocodrilo* (solze od krokodila) – *krokodilje solze*; samostalnik + veznik + samostalnik: *flor y nata*⁸ (cvet in smetana), 'najbolj izbrano'.
2. **Pridevniške SBZ** – navadno gre za pridevniške zveze tipa *sano y salvo* (zdrav in nepoškodovan) – *živ in zdrav* ali ustaljene primere, ki se v španščini tvorijo z načinovnim prislovom *como* (kot), ki stoji med pridevnikom in samostalnikom: *blanco como la pared* – *bel kot zid*, ali s primernikom *más... que* (bolj kot): *más blanco que la pared* – *bolj bel kot zid* (*Corpas Pastor* 1996: 97-99).
3. **Prislovne SBZ** so navadno predložne zveze: *con los brazos abiertos* – •*z odprtimi rokami*. Izražajo način: *en secreto* (na skrivaj); količino: *en abundancia* (v izobilju); orientacijo v času: *con intervalos* (v intervalih); orientacijo v prostoru: *al lado* (ob strani). Jedro besedne zveze je lahko prislov: *más y más* (več in več) – *bolj in bolj* ali samostalniška zveza: *punto por punto* (točka za točko). Te vrste SBZ opravljajo funkcijo prislovnih določil (*Corpas Pastor* 1996: 99-102).
4. **Glagolske SBZ** izražajo procese. Tvorijo povedek, ki ima lahko tudi dopolnila. Možne so zveze, sestavljene iz dveh glagolov, združenih z veznikom, z dopolnili ali brez njih: *ir y venir (en algo)* – (hoditi sem in tja) *razbijati si glavo s čim*. Sem sodijo tudi zveze tipa: glagol + zaimek ali glagol + zaimek + členek ali druga dopolnila: *tomar algo/a alguien por* (jemati/vzeti kaj/koga za). Struktura glagolskih stalnih besednih zvez je lahko tudi bolj kompleksna, npr. pomožni glagol + povedkovnik: *ser el vivo retrato de alguien* – *biti živa slika koga*; glagol + prislovno določilo načina: *dormir como un tronco* – *spati kot hlod*; glagol + premi predmet z možnimi dopolnili: *mover/revolver cielo y tierra* (obrniti/preobrniti nebo in zemljo). V mnogih glagolskih stalnih besednih zvezah je dejanje zanikano: *no pegar ojo* – *ne zatisniti očesa* (*Corpas Pastor* 1996: 102-105).

---

⁸ la flor y nata de la sociedad: družbena smetana.

5. **Predložne SBZ** same ne tvorijo sintagem, izpolnjujejo pa vse druge pogoje. Sestavlja jih prislov (ali poprislovljeni samostalniki) + predlog ali samostalnik + predlog: *en torno a* (v zvezi z) (Corpas Pastor 1996:105-106).
6. **Vezniške SBZ** se od drugih stalnih besednih zvez razlikujejo po tem, da same ne tvorijo SBZ niti ne morejo biti jedro SBZ, izpolnjujejo pa vse druge zahteve. Corpas Pastor jih deli v **1.** priredne: z dvodelnimi vezniki: *ora – ora* (zdaj – zdaj) ali protivni: *antes bien* (ravno obratno) in **2.** Podredne, ki uvajajo različne vrste odvisnikov, npr. pogojne: *siempre y cuando* (*vedno in kadar*) 'pod pogojem'; dopustne: *aun cuando* 'tudi če'; vzročne: *dado que* 'ker; če že'; posledične: *así que* 'zaradi tega, zato'; končne: *a fin de que* 'z namenom da, zato da'; modalne: *según y conforme* 'tako kot'; časovne: *a medida que* 'medtem ko' (Corpas Pastor 1996: 106-109).
7. **Stavčne zveze s prostimi mesti** so sestavljene iz več besednih zvez, od katerih je vsaj ena glagolska. Te zveze tvorita osebek in povedek. Izražajo mnenje ali predlog. Ne tvorijo celih povedi, in sicer zato, ker morajo aktualizirati katerega od vršilcev: *subirsele a alguien la sangre a la cabeza – kri zleze v glavo komu* ali pa so odvisni od konteksta: *como Dios manda* (kot bog ukazuje) – *kot se spodobi* (Corpas Pastor 1996: 109-110).

2.3.3. Skupina III – Frazeološke povedi

Frazeološke povedi tvorijo govorna dejanja, njihova struktura in pomen sta ustaljena. Corpas Pastor (1996: 270-271) to skupino razdeli na dve podskupini:

1. Paremije, med katere sodijo:
  - a. Povedi specifične vrednosti: slogani tipa *Make love not war*;
  - b. Citati: *El hombre es un lobo para el hombre – človek človeku volk*;
  - c. Pregovori: *Por la boca muere el pez* (skozi usta umre riba) – *molk je zlato*.
2. Govorne formule (pragmatični frazemi):
  - a. Diskurzivne govorne formule – avtorica loči začetne, končne in prehodne. Njihova naloga je vzpostavitev, organizacija in zaključek pogovora. Govorcem omogočajo, da prevzamejo besedo, vzdržujejo

pogovor, spreminjajo temo itd.: *¿Cómo estás? – kako si?; Para que te enteres – Toliko da veš* (Corpas Pastor 1996: 187-190).

- b. Psihosocialne govorne formule – omogočajo in olajšajo socialno interakcijo in izražajo psihično in čustveno stanje govorca (Corpas Pastor 1996: 192).

Razlika med tema dvema skupinama je v tem, da imajo paremije referencialni pomen (denotat) in besedilno avtonomijo, medtem ko imajo govorne formule predvsem diskurzivni (pragmatični) pomen, njihova raba pa je pogojena s konkretnimi okoliščinami (Corpas pastor 1996: 133-134).

3. METODOLOGIJA

Zbranemu korpusu sem morala najprej določiti slovarsko obliko in potrditi, da so izbrane besedne zveze res ustaljene. Pri tem sem si pomagala z različnimi viri. Osnovna vira za španski jezik sta bila *Diccionario de la Real Academia Española* in *Diccionario de expresiones y locuciones en español*. Poleg teh dveh sem uporabljala še *Diccionario CLAVE*, *Diccionario de María Moliner*, *Diccionario Reverso* in spletni slovar *Diccionario tuBabel (el diccionario social de regionalismos latinos)*. Od dvojezičnih slovarjev sta mi bila v pomoč tudi *Špansko-slovenski slovar* Cankarjeve založbe in spletni slovar *WordReference*. Slednji je bil zelo koristen tudi zaradi jezikovnega foruma, kamor sem naslavljala vprašanja, ko sem potrebovala pomoč rojenih govorcev. Med slovenskimi viri naj omenim predvsem *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, *Kebrov Slovar slovenskih frazemov*, *Slovensko-španski slovar* Cankarjeve založbe in slovenska jezikovna korpusa *FidaPLUS* in *Gigafida*.

Naj namenim nekaj besed tudi že omenjenemu jezikovnemu forumu, ki je sicer manj formalen, vendar zelo koristen pripomoček.

Lahko bi rekli, da prevajanje telenovel pomeni prevajanje iz različnih španskih govorov, ki jih govorijo v različnih špansko govorečih državah. Z vidika socialne zvrstnosti je jezik v telenovelah zelo pisan in večkrat ena najvidnejših socialnih oznak nastopajočih likov. Pogosta je raba (neknjižnega) pogovornega jezika, narečij, mestnih govoric, slengovskih in žargonskih prvin. Neredko se srečamo z naglasnimi, oblikovnimi, skladenjskimi in besednimi posebnostmi in seveda s strukturami, ki sodijo na področje frazeologije. Omenjene posebnosti niso vedno registrirane v slovarjih, če pa so, pomen pogosto ne ustreza kontekstu. S stališča oblikovne ustaljenosti pa bode v oči tudi oblikovna različnost »iste« frazeološke enote v različnih slovarjih. V tem smislu namenjam nekaj besed tudi pomislekom, ki so se mi pojavili v zvezi s pojmom *ustaljenost*. Odločitev o tem, ali je neka besedna zveza v tujem jeziku ustaljena ali ne, ni vedno preprosta. Prav tako ne moremo pričakovati, da so vse FE zapisane v vseh slovarjih. Pri konkretnem delu s špansko frazeologijo lahko rečem, da sem sicer veliko večino iskanih FE našla v dveh osnovnih slovarjih, v slovarju *Diccionario de la Real Academia Española* in v frazeološkem slovarju *Diccionario de expresiones y locuciones*

en español. Prvi vključuje tudi velik del FE, ki izvirajo iz Latinske Amerike, saj so njegovi sodelavci tudi jezikoslovci iz teh držav, drugi pa, kot se je izkazalo v praksi, vključuje samo FE, ki se uporabljajo v evropski španščini, saj v njem nisem našla tipično latinskoameriških stalnih besednih zvez. Po drugi strani pa bi bilo naivno pričakovati, da zadostuje, če bi pri pisanju diplomske naloge uporabljala samo področne slovarje – v tem primeru kolumbijske, čeprav sta v tej nalogi obravnavani telenoveli kolumbijski. Nekatere SBZ so očitno že zdavnaj prestopile meje med državami in celo celinami, pri drugih se to ni zgodilo. Kot primer navajam SBZ, ki sem jo omenila v uvodu, tj. *tirar manteca al techo*. Da gre za zvezo, ki ima vsaj do neke mere ustaljeno obliko, dokazuje na začetku opisan dialog, skoraj pa bi si upala trditi tudi, da je zveza ustaljena, čeprav je nisem našla v nobenem od uporabljenih slovarjev. Toda če jo vpišemo v brskalnik, dobimo več kot 50.000 zadetkov v zvezi s pomenom konkretne besedne zveze. Kot je razvidno iz prej opisane anekdote, omenjena SBZ etimološko izvira iz argentinskega okolja, toda uporabljena je bila v kolumbijski telenoveli. Po drugi strani pa sem našla v besedilu tudi zveze, za katere sem sicer z vpisom v brskalnik našla potrditev, da obstajajo, nisem pa našla nobenih drugih podatkov (npr. rabe v formalnih besedilih, razlage pomena itd.). V takih primerih sem povprašala za mnenje rojene govorce na španskem forumu WordReference. Izkušnja je bila zelo pozitivna, saj sem največkrat dobila odgovore rojenih govorcev iz različnih držav Latinske Amerike. Odgovori obenem kažejo tudi to, da so nekatere strukture, npr. tipično kolumbijske, nerazumljive ne le pripadniku druge jezikovne družine, ampak tudi govorcem znotraj ene jezikovne skupine.

V nadaljevanju predstavljam slovarje, ki sem jih uporabljala pri pisanju diplomske naloge in njihove karakteristike, povezane z obravnavo frazeoloških enot. Pri vseh uporabljenih slovarjih navajam isti primer, s čimer želim pokazati razlike med slovarskimi zapisi ene stalne besedne zveze v različnih slovarjih, včasih pa tudi različne pomene. Izbrani primeri so v španskem jeziku, zato za lažje razumevanje dodajam dobesedni prevod sestavin SBZ in prevod prenesenega pomena.

Diccionario de la Real Academia Española (dalje DRAE) ima bogat frazeološki korpus, ki vključuje tako špansko kot latinskoameriško frazeologijo. FE so po

abecednem redu razporejene na koncu slovarskega članka. Slovarski zapis FE vključuje vrsto SBZ (npr. glagolska, pridevniška ...) in register rabe s kvalifikatorji: vulgarno, žargonsko, otroško, knjižno in pogovorno⁹.

Primer: *pájaro*: **muchos ~s, o ~s, en la cabeza**.

1. exprs. coloqs. Fantasías o ilusiones infundadas. *Tiene pájaros en la cabeza* (<http://www.rae.es/drae/>).

Prevod: *ptič*: veliko ptičev ali ptiči v glavi. 1. pog. SBZ.¹⁰ 'Utvare ali neutemeljena pričakovanja'.

Diccionario de expresiones y locuciones en español (dalje DELE) je specializiran slovar, ki obravnava frazeološke povedi¹¹ in SBZ. Slovar navaja vrsto SBZ, register rabe, pri čemer uporablja le tri kvalifikatorje (formalno, pogovorno, vulgarno) in frekvenco rabe (malo, pogosto, zelo pogosto). Slovarski zapis stalne besedne zveze vključuje vsa obvezna dopolnila (kdo/kaj), pa tudi neobvezna in tista, ki bi lahko spremenila SBZ (J. A. Martínez López y A. M. Jørgensen 2009: 11). Slabost tega slovarja je v tem, da ne vključuje SBZ, ki izvirajo iz Latinske Amerike.

Primer: *pájaro*: **tener** {alguien} (**muchos**) **pájaros en la cabeza** [loc. verb.] (col.) (mf). *Pensar en ideas poco realistas fruto del poco juicio o de la inmadurez* (J. A. Martínez López y A. M. Jørgensen, 2009: 340).

Prevod: *ptič*: imeti {kdo} (veliko) ptičev v glavi [gl. SBZ] (pog.) (z. p. r.) 'Misliti na nerealne stvari, ki so sad slabe presoje ali nezrelosti'.

---

⁹ <http://lema.rae.es/drae/html/advertencia.html>

¹⁰ Opomba (prevod slovarskih razlag S. L.): Sklepam, da DRAE uporablja termin *expresión* kot sopomenko izraza *locución*, saj razlaga *gesla expresión pravi*, da izraz lahko pomeni besedo ali lokucijo po eni strani, s kvalifikatorjem *ling.* označena razlaga pa pravi, 1) da z njo izražamo čustva; 2) da nekatere smeri v frazeologiji izraz *expresión* uporabljajo za leksikalizirano kombinacijo besed, ki ne dovoljuje morfoloških sprememb (torej tudi tiste FE, ki jih Corpas Pastor uvršča med *frazeološke povedi*.) Slovar DELE termin *expresión* uporablja kot sopomenko termina *frazeološke povedi* (glej opombo 11).

¹¹ Avtorja slovarja J. A. Martínez López in A. M. Jørgensen (2009: 8) v uvodu razložita pomen termina *expresión*, ki po njunem mnenju lahko izraža kompleksne ideje, nima pa tipične strukture pregovorov (ki jih v slovarju tudi ne obravnavata) in dodajata, da take strukture moderna lingvistika imenuje frazeološke povedi. Citat v španskem jeziku je v celoti povzet v moji diplomski nalogi iz španskega jezika z naslovom *Las locuciones españolas en las traducciones eslovenas* (Análisis de las locuciones utilizadas en el lenguaje de dos telenovelas) (Simona Leskovar 2012: 53).

Diccionario Clave ima podatke o vrsti SBZ in registru rabe (kvalifikatorji¹²: vulgarno, vulgarno nespodobno, pogovorno).

Primer: *pájaro*: tener pájaros en la cabeza; loc.verb. col. *Ser poco juicioso o tener excesivas ilusiones* (<http://clave.smdiccionarios.com>).

Prevod: ptič: imeti ptiče v glavi; gl. SBZ, pog. 'Slabo presojeti ali imeti prevelika pričakovanja'.

Diccionario de María Moliner (dalje MM) vsebuje veliko frazeološkega gradiva, vendar to ni klasificirano.

Primer: *pájaro*: Ø, *cabeza*: Tener la cabeza a pájaros o llena de pájaros, *cabeza vacía* (Moliner, 1990: 606).

Prevod: ptič: Ø, glava: Imeti glavo kot ptiči ali polno ptičev. 'Prazna glava' (Moliner, 1990: 606).

Večjezični spletni slovar *Diccionario WordReference* (dalje WR) ima podatke o vrsti FE in registru rabe. V enojezičnem španskem slovarju uporabljajo kvalifikatorja *pogovorno* in *vulgarno*, v špansko-angleškem slovarju pa se uporabljajo kvalifikatorji: *domače, ironično, šaljivo, splošno in zastarelo*.¹³

Primer: *pájaro*: locución, tener la cabeza llena de pájaros, *to be scatterbrained* (loc. fam) {*atolondrado, -a, despistado, -a*} (<http://www.wordreference.com>).

Prevod: ptič: SBZ, Imeti glavo polno ptičev, 'biti raztresen, zmeden' /domače/.

Špansko-slovenski slovar Cankarjeve založbe (dalje SCZ) FE ne kvalificira glede na njihovo sintaktično funkcijo v stavku. Uporablja kvalifikatorja *pogovorno* in *vulgarno*, slovensko-španski slovar pa še kvalifikator *knjižno*.

Primer: *pájaro*: Ø; *cabeza*: COL ~ **llena de pájaros**: *imeti glavo v oblakih* (Markič et al., 2005: 149).

---

¹² <http://ww2.smdiccionarios.com>

¹³ <http://www.wordreference.com/es/key.asp>

Prevod: ptič: Ø; glava: POG. ~ polna ptičev: 'Imeti glavo v oblakih'.

Iz primera lahko vidimo, da sta oblika in pomenska razlaga frazemov v različnih slovarjih različni. Največ informacij o konkretnem frazemu vsebuje frazeološki slovar *Diccionario de expresiones y locuciones en español*, ker v primerjavi z drugimi vključuje vse obvezne in fakultativne sestavine, hkrati pa dodaja tudi informacijo o vrsti SBZ (glagolska) in socialnozvrstni kvalifikator (pogovorno).

Od slovenskih slovarskih in drugih virov naj omenim predvsem *Slovar slovenskega knjižnega jezika* (SSKJ), *Slovar slovenskih frazemov* (SSF), *Slovenski pravopis* (SP), *Špansko-slovenski slovar* Cankarjeve založbe (SCZ) in korpusa FidaPLUS in Gigafida. V veliko pomoč mi je bilo tudi magistrsko delo Vesne Nedelko *Frazeologija pri prevajanju umetnostnih besedil*: Izdelava teorije prevajanja frazemov in frazeoloških prenovitev s pomočjo opisa in klasifikacije nemških frazemov in njihovih slovenskih prevodov ob primeru romana Pločevinasti boben avtorja Günterja Grassa.

Analizo posameznih frazemov sem prevzela po njenem modelu.

Primer analize:

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ vivo y coleando (živ in migajoč (z repom)) DRAE <i>vivo</i> : vivito y coleando. 1. loc. adj. coloq. dicho de una persona: que se creía muerta y está con vida. – v zvezi z neko osebo: ki so jo imeli za mrtvo, a je živa? SCZ, <i>vivo</i> : col ~ y coleando <i>živ in zdrav</i>	Frazem CJ živ in zdrav SSKJ, živ: 'ki je v stanju, v katerem potekajo življenjski procesi': vrnil se je živ in zdrav SSF, živ: živ in zdrav /ekspr.; dvojč., v povedni in prilastkovni rabi/ 'srečno živ in dobrega zdravja'
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) estamos toda vivitas y coleando	Frazem CB (ekspr.) vse smo žive in zdrave
IB: Estamos todas vivitas y coleando. (Smo vse žive in migajoče (z repom).)	
CB: Vse smo žive in zdrave.	
Komentar: delna ekvivalenca – Pridevnik <i>vivo</i> je v IB izražen s pomanjševalnico <i>vivito</i> > obl. za ž. sp. mn. <i>vivitas</i> . Gerundij <i>coleando</i> (sam. <i>cola</i> 'rep' > <i>coleando</i> 'migajoč z repom') ima v frazemu CJ pridevniško sestavino <i>zdrav</i> . Frazem IJ in frazem CJ sta pridevniška.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

4. PRAKTIČNI DEL

Praktični del diplomske naloge je razdeljen na dve poglavji.

V poglavju 4.1. (Analiza) primerjam 61 SBZ glede na stopnjo frazeološke ekvivalence med frazemi izvornega (španskega) in ciljnega (slovenskega) jezika.

V poglavje 4.2. (Stalne besedne zveze z nenaglašeno zaimensko sestavino) sem vključila pet frazemov z nenaglašenim zaimkom. Za ponazoritev posebnosti te skupine sta mi bila v pomoč prispevek Erike Kržišnik *A type of minimal phraseological units characteristic of Slovene* in članek *Locuciones verbales con clítico en español del tipo dársela* avtorja Maria Garcíe-Pageja.

4.1. Analiza

Dobljeni korpus SBZ sem glede na stopnjo slovarske in besedilne prekrivnosti najprej razdelila v skupine. Zaradi določenih posebnosti, ki veljajo pri prevajanju za podnapise, sem opazovala tudi t. i. pragmatično prekrivnost. Pragmatično prekrivnost razumem kot ustreznost/neustreznost prevoda glede na sobesedilo in govorni položaj. V tem smislu je prevod lahko pragmatično prekriven, tudi če je bil na primer frazem v prevodu izpuščen. Prevajalec je pri oblikovanju podnapisov omejen s številom dovoljenih znakov v vrstici in časovno (podnapis mora slediti govornemu ritmu na zaslonu). Kadar je govor zgoščen, ne more prevesti celotnega besedila in se je prisiljen omejiti le na (včasih precej oklešččen) prevod pomena, pri čemer se ekspresivnost in intenzivnost besedila neredko delno ali v celoti izgubita. Podnapis je tako (pogosto) le povzetek bistva povedanega. Po drugi strani pa gledalcu pri razumevanju pomena pomagajo tudi drugi (zunajbesedilni) dejavniki, na primer slika, zvok, intonacija glasu, glasba ...

Frazeme sem razdelila v sedem skupin, pri čemer so druga, četrta, peta in sedma skupina razdeljene na dve podskupini. V prvih petih skupinah primerjam frazeme glede na različno stopnjo frazeološke ekvivalence med IJ (izvorni jezik) in CJ (ciljni jezik), v šesto skupino sem vključila frazeme IJ, ki niso bili prevedeni, v sedmo skupino pa frazeme, v katerih se kažejo nekatere posebnosti.

Skupine in podskupine:

1. Popolna ekvivalenca
2. Delna ekvivalenca:
  - a. Majhne razlike
  - b. Večje razlike
3. Pomensko neprekrivni frazemi
4. Ničta ekvivalenca (nefrazeološki prevod):
  - a. Nefrazeološki enobesedni prevodni ekvivalent
  - b. Nefrazeološki opisni prevodni ekvivalent
5. Nefrazeološki prevod ni ekvivalent frazema IJ:
  - a. Nefrazeološki enobesedni prevod ni ekvivalent frazema IJ
  - b. Nefrazeološki večbesedni prevod ni ekvivalent frazema IJ
6. Frazem IJ ni bil preveden v CJ
7. Posebnosti:
  - a. Združevanje frazemov
  - b. Elipsa sestavine frazema IJ

4.1.1. Popolna ekvivalenca med frazemi IJ in CJ

Prva skupina vključuje frazeme, ki v IJ in CJ kažejo popolno oblikovno (skladenjsko in leksikalno) in pomensko ujemanje (enak denotativni in konotativni pomen). O popolni ekvivalenci govorimo, tudi če »na oblikovni ravni ne obstaja absolutno prekrivanje. Gre za jezikovnotipološke razlike med frazemom IJ in CJ, npr. odsotnost (določnega, nedoločnega) člena ali besedni red sestavin« (Nedelko 2006: 175).

Primer št. 1

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ no caber {algo} {a alguien} en la cabeza (ne gre kaj komu v glavo) DELE, <i>cabeza</i> : no caber {algo} {a alguien} en la cabeza ; [loc.verb.] (col.) (mf) 'no poder concebir o comprender algo. – ne moči dojeti ali razumeti nečesa'	Frazem CJ (kaj) ne gre v glavo komu SSKJ, <i>iti</i> : pog. novica mu ni šla v glavo 'ni mogel verjeti, da je resnična' SSF, glava: Ø SP glava: knj. pog. to mu ne gre v ~o 'tega si ne more zapomniti' – ni pomena 'ne moči verjeti'
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) a mí no me cabe en la cabeza	Frazem CB (pog.) to mi ne gre v glavo
IB: A mí no me cabe en la cabeza. (Meni ne gre v glavo. – 'ne verjamem'.)	
CB To mi ne gre v glavo.	
Komentar: popolna ekvivalenca, frazema IJ in CJ sta glagolska in ustaljena v zanikani obliki.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 2

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ ser {algo/alguien} una bendición {de Dios} (Biti {kaj/kdo} blagoslov (od boga) DRAE, <i>bendición</i> : ser algo ~ de Dios, o una ~. 1. locs. verbs. coloqs. 'er muy abundante, o muy excelente, o muy digno de admirar – biti odličen, vreden vsega občudovanja' SCZ, <i>bendición</i> : ser una ~ (de Dios). Biti božji blagoslov, božja milost	Frazem CJ kdo/kaj biti (božji/pravi) blagoslov SSKJ: <i>blagoslov</i> : 2. vzes. kar povzroča srečo, korist: ta človek je blagoslov za hišo/ na tej hiši počiva božji blagoslov SSF, <i>blagoslov</i> : Ø. SP: poud.: On je ~ za hišo sreča Gigafida, <i>blagoslov</i> – 4277 pojavitev, največ (1592) z gl. <i>biti</i> ; s prid. <i>božji</i> (476), <i>pravi</i> (272)
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) eres una bendición	Frazem CB (vzes./poud.) ti si blagoslov
IB: Ay, Fito tú eres una bendición para esta familia. (Ah, Fito, ti si blagoslov za to družino.)	
CB Ti si blagoslov za to družino.	
Komentar: popolna ekvivalenca, frazema IJ in CJ sta glagolska.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 3

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ ensuciarse {alguien} las manos (umazati si (kdo) roke) DRAE, <i>mano</i> : ensuciar, o ensuciarse, alguien las ~s. 1. locs. verbs. coloqs. 'robar con disimulo. 2. locs. verbs. coloqs. dejarse sobornar. – 1. prikrito krasti. 2. pustiti se podkupiti'	Frazem CJ umazati si roke (s čim) SSKJ, <i>umazati</i> : • ekspr. s tem si nočem umazati rok, nočem storiti tega nečastnega, negativnega dejanja SSF, <i>roka</i> : umazati si roke [s čim], gl. umazati si roke s krvjo /ekspr., pren. tudi mazati/ 'storiti nečastno, negativno dejanje'
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) que se ensuciara las manos	Frazem CB (ekspr.) si niste umazali rok
IB: Usted me va a agradecer por haber evitado que se ensuciara las manos. (Vi mi boste hvaležni, ker sem preprečil, da bi si umazali rok.)	
CB: Potem mi boste hvaležni, da si niste umazali rok.	
Komentar: popolna ekvivalenca, čeprav je frazem v CB zanikan, v IB pa ne. Zanikanje je posledica dejanja, ki je v IB izraženo s podrednim stavkom (por haber evitado – 'ker sem preprečil'), ki pa je v prevodu izpuščen. Zaradi elipse podredja mora biti frazem v CB zanikan. Če bi prevajalec prevedel celo poved, bi bil frazem v trdilni obliki. Frazema IJ in CJ sta glagolska.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 4

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ luz al final del túnel (luč na koncu tunela) WR (šp.-ang.) <i>luz</i> : luz al final del túnel (frase hecha – 'SBZ'), 'atisbo de solución de problemas – žarek upanja za rešitev težav'	Frazem CJ luč na koncu tunela/predora SSKJ: <i>luč, tunel, predor</i> : Ø SSF: <i>luč</i> : luč na koncu tunela, /ekspr. pren./ 'upanje na rešitev iz neugodnega, težkega položaja'. Sop. luč na koncu predora
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (SBZ) luz al final del túnel	Frazem CB (ekspr.) luč na koncu tunela
IB: Yo sé que me equivoqué, pero por fin vi la luz al final del túnel. (Vem, da sem se zmotil/naredil napako, a končno sem videl luč na koncu tunela.)	
CB: Napako sem naredil. A vidim luč na koncu tunela.	
Komentar: popolna ekvivalenca, SBZ IJ in CJ sta samostalniški.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 5

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ no valer {alguien} un cuerno/higo/pimiento (ne biti vreden (kdo) enega roga/fige/ popra) DRAE, DRAE, <i>cuerno</i>: no valer un ~. 1. loc. verb. coloz. 'valer poco o nada – biti malo ali nič vreden' Reverso: <i>Valer</i>: MODISMOS <i>no vale un higo o un pimiento</i>. 'it's not worth a brass farthing – ni vreden počenega groša'</p>	<p>Frazem CJ (kdo/kaj) ne biti vreden počenega groša/prebite pare/piškavega oreha SSKJ, <i>vreden</i>: ekspr. hiša ni vredna počenega groša 'zelo malo, nič'; <i>groš</i>: ekspr. hiša ni vredna počenega groša 'zelo malo, nič' <i>oreh</i>: ekspr. to ni vredno piškavega oreha 'zelo malo, nič' <i>para</i>: ekspr. to ni vredno prebite pare 'zelo malo, nič'</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB (col.) <i>vos no vales ni un plomo</i></p>	<p>Frazem CB (col.) <i>niti kroglice nisi vreden</i></p>
<p>IB: <i>Vos no vales ni un plomo que yo dispare pa' matarte</i>. (Ti nisi vreden niti ene kroglice, ki bi jo izstrelil, dab' te ubil.)</p>	
<p>CB: <i>Niti kroglice nisi vreden</i>.</p>	
<p>Komentar: popolna ekvivalenca, čeprav sta samostalniški sestavini izvirnega frazema in frazema v CB modificirani. Menim, da gre za varianti, saj sta pomena samostalniških sestavin IJ in CJ enaka pomenu ustaljenih sestavin frazemov, ki je 'zelo malo, nič'. Frazema IJ in CJ sta glagolska in zanikana.</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

4.1.2. Delna ekvivalenca med frazemi IJ in CJ

V drugo skupino sem vključila frazeme z delno frazeološko ekvivalenco. O delni ekvivalenci govorimo, kadar ima tudi prevodni ekvivalent CJ status frazema ali kadar obstaja v CJ vsaj sobesedilna ekvivalenca – frazem IB je v določenem sobesedilu denotativno ekvivalenten s frazemom CB. Razlike v oblikovni prekrivnosti (ob enakem denotativnem in konotativnem pomenu) so lahko večje ali manjše. Med manjše razlike sodijo uporaba druge (največkrat pomensko podobne) glagolske, redkeje samostalniške sestavine, razlike v številu sestavin, slovnične lastnosti sestavin (npr. edninska oblika samostalnika v enem, množinska v drugem jeziku) ali status določenih sestavin (v enem jeziku obvezne, v drugem neobvezne). O večjih razlikah govorimo, kadar imata frazem v IJ in frazem v CJ različno skladijsko in leksikalno zgradbo (Nedelko 2006: 181–182).

4.1.2.1. Majhne razlike v skladijski in leksikalni zgradbi

Manjše razlike v skladijski in leksikalni zgradbi so posledica različnih glagolskih sestavin (z enakim pomenom), dodanih intenzifikatorjev pomena (npr. pomanjševalnice), različnih samostalniških sestavin, evfemizmov (*polomiti ga* namesto *posrati ga*), različnega števila sestavin frazema IJ in CJ oz. različnih obveznih/neobveznih sestavin (npr. povratni zaimek).

Primer št. 1

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ echar/ir/cada uno/cual por su camino (vreči se/íti/oditi vsak sam/vsak po svoji poti) DELE, <i>camino</i>: echar/ir cada uno/cual por su camino; [loc. verb.] (form.) (f.). 'no estar de acuerdo, tener intereses distintos – ne strinjati se, imeti različne potrebe/želje'.</p>	<p>Frazem CJ (vsak) iti svojo pot SSKJ, <i>ubрати</i>: Ø; <i>hoditi, iti, pot</i>: Ø; SSF: <i>pot</i>: Ø) Gigafida: <i>vsak svojo pot</i> 542 – 1. z gl. <i>iti</i> (290 pojav. v okolici), 2. <i>oditi</i> (90 pojav. v okolici), 3. <i>ubрати</i> (24 pojav. v okolici). SSKJ, <i>ubрати</i>: ekspr. 'navadno v zvezi s <i>pot, smer iti, oditi kod</i> – ni pomena 'ne strinjati se'. SP., <i>ubрати</i>: ~ najbližjo pot v dolino'iti, oditi po najbližji poti' – ni pomena 'ne strinjati se'</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB (col.) <i>agarrar cada uno su camino</i></p>	<p>Frazem CB <i>ubрати (vsak) svojo pot</i></p>
<p>IB: Tu y yo venimos de dos mundos diferentes, eso es mejor que cada uno agarre su camino. Eso es mejor que cada uno agarre su camino. (Ti in jaz prihajava iz dveh različnih svetov. To je bolje ('najbolje je'), da vsak odide svojo pot.)</p>	
<p>CB: Bolje, da vsak ubere svojo pot.</p>	
<p>Komentar: delna ekvivalenca, glagol <i>agarrar</i> je v pomenu <i>oditi</i> v LA bolj rabljen kot glagola <i>echar/ir</i>, ki sta ustaljeni sestavini frazema v evropski španščini (DRAE, <i>agarrar</i>: 9. intr. coloq. Am. 'Salir, ponerse en camino, dirigirse –<i>oditi, iti na pot, odpraviti se</i>'). Slovar DELE označuje frazem z gl. <i>echar/ir</i> s kvalifikatorjem formalno, medtem ko je v slovarju DRAE gl. <i>agarrar</i> označen s kvalifikatorjem pogovorno (coloq.) Frazema IJ in CJ sta glagolska.</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 2

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ apretarse {alguien} el cinturón (zategniti si kdo pas) SCZ, <i>cinturón</i>: apretarse el ~ zatisniti pas, varčevati DELE, <i>cinturón</i>: Apretarse {alguien} el cinturón; [loc. verb.] (col.) (mf). 'gastar menos, vivir con más estrecheces – manj trošiti, živeti skromneje'</p>	<p>Frazem CJ zategniti (si) pas SSKJ, <i>pas</i>: ekspr. za več let si je moral zategniti pas 'se odreči določenim dobrinam, ugodju'. <i>zatisniti</i>: morali si bomo zatisniti pasove 'se odreči določenim dobrinam, ugodju' SSF, <i>pas</i>: ekspr.; pren., nedov. <i>zategovati</i>. 'Odreči se določenim dobrinam, ugodju'. Variante: <i>stiskanje pasu, stiskati pas, zategovanje pasu</i>. SSKJ in SCZ tudi: <i>zatisniti pas</i>. Gigafida: zategniti pas 792 pojavitev, zatisniti pas 30 pojavitev.</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB (col.) <i>apretarme bien el cinturón</i></p>	<p>Frazem CB (ekspr.) zategniti moram pas</p>
<p>IB: Tengo que apretarme bien el cinturón. (Moram si zategniti dobro pas)</p>	
<p>CB: Zategniti moram pas.</p>	
<p>Komentar: delna ekvivalenca. V IB je frazem modificiran s prisl. <i>bien</i> (dobro), ki intenzivira pomen. Frazema IJ in CJ sta glagolska. V frazemu CJ je povratni zaimek neobvezna sestavina.</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 3

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ tener razón (imeti razum) DELE, <i>razón</i> : tener {alguien} razón; [loc. verb.] (form.) (mf). 'hallarse alguien en lo cierto. – imeti prav' ¹⁴	Frazem CJ imeti prav SSKJ, prav: pog. <i>dati prav komu</i> 'soglašati z njim'; <i>imeti prav</i> ti imaš prav, ne jaz; 'tvoje mnenje, stališče, ravnanje je pravilno' SSF, prav: Ø
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (form.) <i>tenés toda la razón</i>	Frazem CB (pog.) <i>prav imaš</i>
IB: <i>Hay</i> ¹⁴ <i>mi amor vos tenés toda la razón.</i> (Ah, ljubica, cel ('popolnoma') prav imaš.)	
CB: <i>Prav imaš, ljubica.</i>	
Komentar: delna ekvivalenca. V IB je frazem modificiran s prisl. <i>popolnoma</i> , ki intenzivira pomen. Frazema IJ in CJ sta glagolska.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 4

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ vivo y coleando (živ in migajoč (z repom)) DRAE <i>vivo</i> : vivito y coleando. 1. loc. adj. coloq. 'Dicho de una persona: Que se creía muerta y está con vida. – V zvezi z neko osebo: ki so jo imeli za mrtvo, a je živa'. SCZ, <i>vivo</i> : col ~ y coleando <i>živ in zdrav</i> .	Frazem CJ živ in zdrav SSKJ, živ: 'ki je v stanju, v katerem potekajo življenjski procesi': vrnil se je živ in zdrav SSF, živ: živ in zdrav /ekspr.; dvojč., v povedni in prilastkovni rabi/ srečno živ in dobrega zdravja
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) <i>estamos todas vivitas y coleando</i>	Frazem CB (ekspr.) <i>vse smo žive in zdrave</i>
IB: <i>Estamos todas vivitas y coleando.</i> (Smo vse žive in migajoče (z repom).)	
CB: <i>Vse smo žive in zdrave.</i>	
Komentar: delna ekvivalenca – Pridevnik <i>vivo</i> je v IB izražen s pomanjševalnico <i>vivito</i> > obl. za ž. sp. mn. <i>vivitas</i> . Gerundij <i>coleando</i> (sam. <i>cola</i> 'rep' > <i>coleando</i> 'migajoč z repom') ima v frazemu CJ pridevniško sestavino <i>zdrav</i> . Frazem IJ in frazem CJ sta pridevniška.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

¹⁴ Pravilno: *ay* (*hay* je oblika gl. haber – imeti).

Primer št. 5

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ matar dos pájaros de un tiro (ubiti dva ptiča z enim strelom) DRAE, pájaro: matar dos ~s de una pedrada, o de un tiro. 1. locs. verbs. coloqs. 'hacer o lograr dos cosas de una vez. – narediti dve stvari naenkrat' SCZ, pájaro: matar dos ~s de un tiro. Ubiti dve muhi na en mah.</p>	<p>Frazem CJ ubiti dve muhi na en mah SSKJ, <i>muha</i>: ekspr. ubiti, zadeti dve muhi na en mah 'z enim dejanjem hkrati opraviti dve stvari' SSF, <i>muha</i>: ubiti dve muhi na en mah /ekspr., pren./ 'z enim dejanjem hkrati opraviti dve stvari'</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB (col.) matas dos pájaros de un solo tiro</p>	<p>Frazem CB (ekspr.) ubiti dve muhi na en mah</p>
<p>IB: Mira, matas dos pájaros de un solo tiro. (<i>Glej, ubiješ dva ptiča z enim samim strelom.</i>)</p>	
<p>CB: Ubila boš dve muhi na en mah.</p>	
<p>Komentar: delna ekvivalenca – različni samostalniški (pájaros 'ptiča' > muhi) in prislovni sestavini (z enim strelom > na mah). Oba frazema sta glagolska.</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 6

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ salir/salirse alguien con la suya (priti ven kdo s svojo) DRAE, <i>suyo</i>: salir, o salirse, alguien con la ~. 1. locs. verbs. 'Lograr su intento a pesar de contradicciones y dificultades. – Doseči svoj namen kljub nasprotovanjem in težavam' SCZ, <i>salir</i>: ~ alguien con la suya. 'prodreti s svojim mnenjem, uveljaviti svojo voljo'</p>	<p>Frazem CJ biti po čigavo SSKJ, njen: prisl.: soba je opremljena po njeno; njegov: prisl.: vse naj bi bilo po njegovo 'po njegovem okusu, volji' SP, <i>njen</i>: po <i>njeno</i> nač. prisl. zv. (é) prakt. sp. vse naj bi bilo ~ ~ 'po njenem okusu, volji'; <i>njegov</i>: vse naj bi bilo ~ ~ po njegovem okusu, volji</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB: (/) se salga con la suya</p>	<p>Frazem CB: (SP: prakt. sp.) bo po njeno</p>
<p>IB: ¿Y que se salga con la suya como hace siempre? (In da bo znova po njeno ('pride ven s svojo'), kot naredi zmeraj?)</p>	
<p>CB: Da bo znova po njeno?</p>	
<p>Komentar: delna ekvivalenca – različni glagolski sestavini. Oba frazema sta glagolska. Frazem CJ je lahko tudi prislovni (SSKJ, svoje: • prisl.: ni jim všeč, da delamo po svoje.)</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 7

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ cagarla (posrati jo) DRAE, <i>cagar</i> : ~la. 1. loc. verb. vulg. 'cometer un error difícil de solucionar – narediti napako, ki jo je težko popraviti' SCZ, <i>cagar</i> : col. ~la. 'polomiti, posrati'	Frazem CJ posrati ga SSKJ, <i>posrati</i> : vulg. že vem, kje sem ga v nalogi posral 'kje sem naredil napako, se zmotil'
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB: (vulg.) la cagas	Frazem CB: (pog.) polomiš ga SSKJ, <i>polomiti</i> : 3. pog., v zvezi z <i>ga/jo</i> 'narediti neumnost, lahkomišelnost': ekspr. polomil si ga na celi črti
IB: ¿La cagas, y nosotros tenemos la culpa? (Poserješ ga in mi/dva imamo/imava krivdo?) CB: Ti ga polomiš, kriva pa sva oba?	
Komentar: delna ekvivalenca – Glagolska sestavina IJ s kvalifikatorjem vulgarno ima v CJ evfemistično varianto (kvalifikator pogovorno), čeprav imamo ustreznico španskega frazema tudi v slovenščini: <i>posrati ga</i> . Frazema IJ in CJ sta glagolska.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 8

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ tener/poner los pies en la tierra (imeti/položiti noge na zemlji/zemljo) Free Dictionary, <i>pie</i> : tener los pies en la tierra – 'ser una persona realista – biti realist'	Frazem CJ postaviti se/stopiti na realna tla SSKJ, <i>realen, tla</i> : ●ekspr. te besede so ga spet postavile na realna tla 'so povzročile, da se je spet zavedal resničnosti, mogočega, dovoljenega' Gigafida: realna tla – z gl. <i>postaviti se</i> (661); <i>spustiti se</i> (273); <i>ostati</i> (216); <i>stopiti</i> (91) ... stopiti z oblakov (glej komentar)
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (/) poner los pies en la tierra	Frazem CB (ekspr.) stopiti na realna tla
IB: Tienes que poner los pies en la tierra. (Moraš položiti noge na zemljo.) CB: Moraš stopiti na realna tla.	
Komentar: delna ekvivalenca – v frazemu CJ je dodana obvezna pridevniška sestavina <i>realna</i> . V obeh jezikih je glagolsko sestavino možno nadomestiti s pomensko sorodnim glagolom. Pomenska ustreznica frazema IJ bi bil tudi frazem <i>stopiti z oblakov</i> . (SSKJ: stopiti: ekspr. stopiti je treba z oblakov 'postati bolj stvaren, bližji konkretnemu življenju'). Frazeme bi lahko celo združili: <i>stopiti z oblakov (in položiti noge) na realna tla</i> . Frazema IJ in CJ sta glagolska.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 9

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ robar {alguien} el corazón {a alguien} (ukrade (kdo) srce (komu)) DRAE, <i>robar</i> : 10. tr. 'atraer con eficacia y como violentamente el afecto o ánimo. – s spretnostjo in prisilo vzbuditi naklonjenost' – Frazem ni predstavljen v frazeološkem gnezdu.	Frazem CJ Ukrasti srce komu. SSKJ, <i>ukrasti</i> : • ekspr. ukrasti komu srce 'pridobiti si njegovo naklonjenost, ljubezen'
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (/) te robaste mi corazoncito	Frazem CB (ekspr.) čeprav si ukradel moje srce
IB: Cómo se te ocurre, ya te dije que yo no pienso que eres un ladrón. Bueno aunque te robaste mi corazoncito. (Kako ti pride na misel? Že sem ti povedala, da jaz ne mislim, da si tat. No, čeprav si mi ukradel srčka.)	
CB: Ne, saj pravim, da te nimam za tatu. <i>Čeprav si ukradel moje srce.</i>	
Komentar: delna ekvivalenca. Samostalniška sestavina frazema IJ je pomanjševalnica. Prenovitev: negativni denotativni pomen glagolske sestavine (ukrasti) se navezuje na prejšnjo poved, skupni pomen obeh povedi pa je intenzivnejši zaradi pozitivnega konotativnega pomena frazema, ki je v nasprotju z negativnim denotativnim in konotativnim pomenom samostalnika <i>tat</i> v prejšnji povedi. Glagol ukrasti ima vedno negativen konotativni pomen, razen v zvezi ukrasti srce komu, v zvezi ukrasti poljub/ček pa je konotativni pomen lahko pozitiven ali negativen (Gigafida, število pojavitev zveze <i>ukrasti</i> + <i>samostalnik</i> (2600 pojavitev): srce (169), ideja (123), poljub (60), zmaga (68), duša (38), zamisel (25), pozornost (31), sanje (23), spanec (12), otroštvo (14), poljubček (6), mladost (12), slava (7), dostojanstvo (4), sproščenost (3), zasebnost (4), identiteta (72), zmago (2), intimnost (2). Frazema IJ in CJ sta glagolska.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

4.1.2.2. Večje razlike v skladenjski in leksikalni zgradbi

V to skupino sem uvrstila frazeme IJ, ki se od frazemov CJ ne razlikujejo le v eni sestavini, temveč v vseh. Kljub tem razlikam pa je konotativni pomen frazema v IJ enak pomenu frazema v CJ. En frazem IJ (prim. št. 5) bi bilo mogoče prevesti tudi s popolnoma ekvivalentnim frazemom CJ.

Primer št. 1

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ tener {alguien} (muchos) pájaros en la cabeza (imeti (kdo) (mnogo) ptičev v glavi) DELE, <i>pájaro</i> : tener {alguien} (muchos) pájaros en la cabeza [loc. verb.] (col.) (mf). 'pensar en ideas poco realistas fruto del poco juicio o de la inmadurez - misliti na nerealne stvari, ki so sad slabe presoje ali nezrelosti'	Frazem CJ imeti zmedo v glavi SSKJ, <i>zmeda</i> : 'stanje, ko kdo nima urejenih, jasnih misli, predstav' ekspr. v glavi ima zmedo SSF, <i>glava, zmeda</i> : Ø
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) tienes un pajarraco ahorita en la cabeza	Frazem CB (ekspr.) ti imaš v glavi zmedo
IB: Tienes un pajarraco ahorita en la cabeza. (Imaš "ptičona" zdaj v glavi.)	
CB: Ti imaš v glavi zmedo.	
Komentar: delna ekvivalenca, večje razlike na leksikalni ravni. V IB je frazem modificiran s povečevalnico <i>pajarraco</i> (pomen: velik ptič > velika zmeda) in pomanjševalnico <i>ahorita</i> (zdaj), kar psihičnemu stanju, ki ga SBZ opisuje, dodaja časovno dimenzijo. Oba frazema sta glagolska.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 2

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ dar la cara (dati obraz.) DELE: <i>cara</i> : 1. Dar {alguien} la cara; [loc. verb.] (col.) (mf). '1. responder alguien de sus propios actos. 2. afrontar alguien un peligro – 1) sprejeti odgovornost za svoja dejanja. 2) soočiti se z nevarnostjo'	Frazem CJ prevzeti odgovornost SSKJ prevzeti: <i>ekspr. prevzeti krivdo, odgovornost</i> 'biti pripravljen sprejeti (vse) posledice svoje ali tuje krivde'
BESEDILNA BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (col.) dar la cara	Frazem CB (ekspr.) prevzeti odgovornost
IB: Voy a ir allá a la estación y voy a dar la cara, ¿sí me entiendes?(Šel bom tja na postajo in bom prevzel odgovornost, če me razumeš.)	
CB: Šel bom na postajo in prevzel odgovornost.	
Komentar: Razlike med frazemom IJ in frazemom CJ so velike na leksikalni ravni. Oba frazema sta glagolska.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 3

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ dar {alguien/algo} mala espina {a alguien} (dati {kdo/kaj} grd trn {komu}) DELE, <i>espina</i> : dar {alguien/algo} mala espina {a alguien}; [loc. verb.] (col.) (mf). 'intuir alguien, por causa de algo o alguien, algo malo o desagradable – zaradi nečesa ali nekoga slutiti nekaj slabega ali neprijetnega'	Frazem CJ imeti slab občutek SSKJ, slab: 4. 'ki prinaša neprijetnosti, težave': pri tej odločitvi je imel slab občutek SSF, <i>občutek</i> , <i>slab</i> : Ø
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) me daba mala espina	Frazem CB (/) imela sem slab občutek
IB: Me daba mala espina. (Dajal/o me/mi je slab občutek.)	
CB: Imela sem slab občutek.	
Komentar: delna ekvivalenca – večje razlike na besedni ravni. Frazema v IJ in CJ imata tudi pozitivni obliki: dar {alguien/algo} buena espina {a alguien} – <i>imeti dober občutek</i>), vendar frazem s pozitivnim pomenom v IJ beleži samo DELE, v slovenskih slovarjih pa ni zabeležen. Gigaplus: 1077 zadetkov s pozitivnim pomenom, 315 zadetkov z negativnim. Frazema IJ in CJ sta glagolska.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 4

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ en vilo (Beseda <i>vilo</i> je monokolokabilna, sama po sebi nima pomena.) DELE, <i>vilo</i> : (estar) {alguien/algo} en vilo [loc. adj.] (col.) (mf). '1. suspendido en el aire, sin apoyo. 2. indeciso, inquieto. – ostati brez opore. 2. neodločen, nemiren'	Frazem CJ biti na trnih SSKJ, <i>trn</i> : ekspr. vsa je na trnih, ker ga še ni; 'vznemirjena, nestrpna' SSF, <i>trn</i> : biti [kot] na trnih; ekspr.; pren., mn., tudi primera. 'Biti vznemirjen, nestrpen'
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) estoy con el alma en vilo	Frazem CB (ekspr.) na trnih sem
IB: Estoy con el alma en vilo. (Sem z dušo *na trnih.)	
CB: Na trnih sem.	
Komentar: Delna ekvivalenca – drugačna skladenjska in leksikalna zgradba. V IJ je frazem pridevniški, v CJ glagolski.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 5

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ no dar/tener a alguien vela en un entierro (ne dati/imeti kdo sveče na nekem pogrebu) DRAE, <i>vela</i>: no darle a alguien ~ en, o para, un entierro. 1. locs. verbs. coloqs. 'no darle autoridad, motivo o pretexto para que intervenga en aquello de que se esté tratando. – 'ne dati komu motiva ali vzroka, da bi sodeloval pri konkretni stvari'</p>	<p>Frazem CJ držati svečo komu/čemu ne držati sveče komu/čemu SSKJ ne navaja pomena 'biti udeležen pri čem', navaja samo pomen 'umreti' – <i>sveča</i>: evfem. ne bo dolgo, ko mu bodo svečo držali <i>umrl bo</i>. SSF: <i>sveča</i>: držati svečo komu/čemu /ekspr., pren./ 1. 'biti nezaželeno, nerad navzoč. 2. sodelovati, pomagati pri čem' ne imeti opraviti s kom/čim SSKJ, <i>opraviti</i>: nav. eksp., v zvezi <i>imeti opraviti s</i>, z 'izraža, da a) je kdo s kom, s čim v odnosu, zvezi b) kdo kaj dela // izraža vzročno odvisnost, povezanost': nesrečo je zakrivil sam, slaba cesta ni imela pri tem nič opraviti</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB (col.) no tengo velas en ese entierro</p>	<p>Frazem CB (ekspr.) nimam nič opraviti s tem</p>
<p>IB: Primo baja esa arma que yo no tengo velas en ese entierro. (Bratranec, povesi pištolo, ker jaz nimam sveč pri tem pogrebu.)</p>	
<p>CB: Spusti pištolo, jaz nimam nič opraviti s tem.</p>	
<p>Komentar: Delna ekvivalenca – drugačna leksikalna zgradba. Frazem IJ in frazem CJ sta glagolska.</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 6

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ echar {alguien} una mano {a alguien} (vreči kdo eno roko komu) DELE, <i>mano</i>: echar {alguien} una mano {a alguien}; [loc. verb.] (col.) (mf). 'ayudar a alguien – pomagati komu'</p>	<p>Frazem CJ priskočiti na pomoč SSKJ, pomoč: 1. kar kdo naredi namesto drugega: priskočiti, priti na pomoč SSF, <i>pomoč</i>: Ø Ekvivalent frazema CJ ponuditi komu roko SSKJ, roka: ponuditi komu roko 'biti pripravljen, želeti komu pomagati' Gigafida, ponuditi roko (573), ponuditi roko v pomoč (30)</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB (col.) yo quiero echarle una mano</p>	<p>Frazem CB (/) rad bi vam priskočil na pomoč</p>
<p>IB: Yo quiero echarle una mano. (Jaz želim vreči vam eno roko.)</p>	
<p>CB: Rad bi vam priskočil na pomoč.</p>	
<p>Komentar: Delna ekvivalenca – drugačna leksikalna zgradba. Frazem IJ in frazem CJ sta glagolska.</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 7

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ cuando llueva para arriba (ko bo deževalo proti gor)</p> <p>DRAE, CLAVE, DELE: <i>rana: cuando las ranas críen pelo</i> [loc. adv.] (col.) (mf). ‘nunca. – ko bodo žabe imele dlako. – nikoli’</p> <p>Variante: cuando las ranas se afeiten (‘ko se bodo žabe brile’), cuando los cerdos vuelen (‘ko bodo prašiči leteli’), cuando el infierno se congele (‘ko bo pekel zamrznil’)</p>	<p>Frazem CJ ob svetem nikoli</p> <p>SSKJ, <i>nikoli</i>: svéti nikóli in svéti Nikóli šalj.: poroko bi najrajši odložila do svetega nikoli; dolg ti bo plačal o svetem nikoli</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB (col.) cuando llueva pa’ arriba</p>	<p>Frazem CB (šalj.) ob svetem nikoli</p>
<p>IB: Pero esa vaina será cuando llueva pa’ arriba. (Ampak ta stvar bo, ko bo deževalo proti gor.)</p>	
<p>CB: Ob svetem nikoli ali kdaj?</p>	
<p>Komentar: Delna ekvivalenca – različna leksikalna zgradba. Frazem IJ in frazem CJ sta prislovna. Čeprav frazema IJ ne navaja noben slovar, menim, da je omenjeni frazem ena od mnogih variant, ki jih navajajo slovarji. Če BZ <i>cuando llueva para arriba</i> vpišemo v brskalnik, dobimo potrditev, da je res tako.</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 8

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ irse {algo} a pique (gre kaj na kljun)</p> <p>DELE, <i>pique</i>: irse {alguien} a pique; [loc. verb.] (col.) (mf). ‘quedar defenestrado, arruinado o desprestigiado. – biti odstranjen (s položaja), uničen, brez ugleda’</p> <p>Irse {algo} a pique; [loc. verb.] (col.) (mf). 1. ‘hundirse (referido a barcos). 2. malograrse, arruinarse algo. –1. potoniti; 2. ponesrečiti se, pokvariti se’</p> <p>SCZ, <i>pique</i>: irse a ~. ‘potoniti (ladja); končati se (prijateljstvo)’</p>	<p>Frazem CJ splavati kaj po vodi</p> <p>SSKJ, splavati: ekspr. vse je splavalo po vodi ‘propadlo’</p> <p>SSF navaja samo varianto <i>pasti v vodo</i></p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB (col.) se vaya a pique</p>	<p>Frazem CB (ekspr.) bo splavalo po vodi</p>
<p>IB: No podemos permitir que todo se vaya a pique por culpa de un irresponsable maltratador. (Ne moremo dovoliti, da gre vse na kljun po krivdi nekega neodgovornega nasilneža.)</p>	
<p>CB: Drugače bo vse splavalo po vodi zaradi neodgovornega nasilneža.</p>	
<p>Komentar: Delna ekvivalenca – različna leksikalna zgradba. Frazem IJ in frazem CJ sta glagolska.</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

4.1.3. Pomensko neprekrivni frazemi

Pomensko neprekrivni frazemi imajo enak denotativni pomen v IJ in CJ, konotativni pomen frazema IJ in CJ pa ni enak. Glede na oblikovno prekrivnost pomensko neprekrivnih frazemov Nedelko (2006: 182) loči: 1) oblikovno prekrivne frazeme (imajo identično skladijsko in leksikalno zgradbo); 2) oblikovno delno neprekrivne frazeme (imajo večje ali manjše razlike v skladijski in leksikalni zgradbi) in 3) oblikovno neprekrivne frazeme (skladijska in leksikalna zgradba sta različni).

V tej nalogi sta dva pomensko neprekrivna frazema. V prvem primeru je bil frazem IJ (*en menos que canta un gallo* – v manj kot zapoje petelin) preveden v CJ s slovenskim, navidezno oblikovno prekrivnim ekvivalentom (*še preden petelin zapoje*). Kljub oblikovni podobnosti pa pomen frazema IJ – 'zelo hitro' – ni enak pomenu frazema CJ – 'zelo zgodaj' – (čeprav bi v določenih časovnih okoliščinah lahko bil).

V drugem primeru sta frazema IJ in CJ oblikovno neprekrivna. Prevajalec je sicer prevedel frazem IJ (*otro gallo cantaría* – drug petelin bi pel) z »ustreznim« frazemom CJ (*ista pesem*), ki pa je pomensko nasproten pomenu frazema IJ (*druga pesem*).

Primer št. 1

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ en menos que canta un gallo (v manj kot zapoje petelin) DRAE, <i>gallo</i> : en menos que canta un ~. 1. loc. adv. coloq. 'en muy poco tiempo, en un instante – v zelo kratkem času, v hipu'	Frazem CJ Kot bi mignil. SSKJ, <i>migniti</i> : v prislovni rabi, navadno v zvezi <i>kakor, kot bi mignil</i> 'izraža veliko hitrost dejanja'
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) <i>en menos que canta un gallo</i>	Frazem CB (star.) <i>preden petelin zapoje</i>
IB: Porque en menos de lo que canta un gallo, voy a estar afuera te lo aseguro. (Ker v manj kot zapoje petelin, bom zunaj, to ti zagotavljam.)	
CB: Zunaj bom, še preden petelin zapoje.	
Komentar: (SSKJ, <i>zapeti</i> : • star. vstal je, preden je zapel petelin <i>zelo zgodaj</i> .) Frazema IJ in CJ sta prislovna, vendar pomensko nista ekvivalenta.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
NE	

Primer št. 2

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ otro gallo cantaría u otro gallo {me/te/...} cantara (drug petelin bi pel ali drug petelin bi mi/ti/vam ... pel) DRAE, <i>gallo</i>: otro ~ me, te, le, etc., cantara. 1. expr. coloq. 'mejor sería mi, tu, su, etc., suerte. – bi bi bila moja, tvoja, njegova ... usoda lepša.' SCZ, <i>gallo</i>: ◇ Si me lo hubieras dicho a tiempo, otro gallo me cantarí. 'Ko bi mi bil povedal pravočasno, bi bila druga pesem.' DELE, <i>gallo</i>: otro gallo me/te/le cantarí; (col) (mf). 'expresión mediante la que se hace referencia a lo diferente que hubiese sido algo de haber adoptado otra postura – izraža, kako drugače bi bilo nekaj, če bi prej ravnali drugače.'</p>	<p>Frazem CJ (kaj) je druga pesem SSKJ, <i>drug</i>: pog., ekspr. to je pa druga pesem 'stvar je drugačna, kakor je kazalo' SSF, <i>pesem</i>: drugačna pesem /pog., ekspr.; ed., pren./ 'kar je drugačno, različno, praviloma boljše v primerjavi z dosedanjim'; <i>sop.</i>: druga pesem Gigafida, <i>druga pesem</i>: 654 pojavitev, 585 z glagolom <i>biti</i>.</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB (col.) nos canta otro gallo</p>	<p>Frazem CB (pog. ekspr.) bo ista pesem SSKJ, <i>pesem</i>: pog., ekspr. zmeraj ista pesem 'zmeraj enako, neprimerno, nezaželeno govorjenje, ravnanje'</p>
<p>IB: Mañana nos canta otro gallo (Jutri nam poje drug petelin).</p>	
<p>CB: Jutri bo spet ista stara pesem.</p>	
<p>Komentar: Frazema sta pomensko in oblikovno neprekrivna. Frazem IJ in frazem CJ sta prislovna. Frazem IJ ima v različnih slovarjih različne oblike – različne glagolske čase in načine: povedni naklon sedanjika (canta), preteklik konjunktiva (cantara), pogojniki sedanjega časa (cantaría) – in oznako za vrsto FE (expresión, locución (gl. lokucija). Videti je, da je bil frazem IJ najprej del večje povedi, ki se je kasneje osamosvojil. Corpas Pastor (1996: 152) namreč navaja frazeološko poved: Otro gallo le cantara, si buen consejo tomara. (drug petelin bi vam pel, če bi dober nasvet vzel).</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>NE</p>	

4.1.4. Ničta ekvivalenca – nefrazeološki prevod

V to skupino sem uvrstila frazeme IJ, ki so bili v CJ prevedeni z enobesednim nefrazeološkim prevodnim ekvivalentom ali s prostobesednozveznim nefrazeološkim ekvivalentom. Nekaterim enobesednim in prostobesednozveznim nefrazeološkim prevodom sem dodala tudi ustrezen frazeološki ekvivalent ali besednovrstno enak prevodni ekvivalent z denotativnim in konotativnim pomenom.

4.1.4.1. – Nefrazeološki enobesedni prevodni ekvivalenti

Primer št. 1

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ hacer caso a alguien/algo (delati *upoštevanje komu/čemu) DRAE, <i>caso</i> : hacer ~ a alguien, o a algo. 1. loc. verb. 'prestarle la atención que merece. 2. loc. verb. Obedecer, ser dócil. 3. loc. verb. acceder o asentir a lo solicitado. 4. loc. verb. conceder credibilidad a rumores, noticias, etc. – 1. izkazati dolžno pozornost; 2. ubogati; 3. ugoditi zahtevanemu; 4. verjeti govoricam, novicam itd.'	Ekvivalent frazema v CJ / Enobesedni ekvivalent CJ /
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (Ø) hacerle caso a mi mamá	Enobesedni nefraz. ekvivalent v CB (Ø) poslušati, ubogati SSKJ: <i>poslušati</i> : 4. upoštevati pri svojem ravnanju: 'poslušati nasvet'. Žena je ugovarjala, on pa je ni poslušal; <i>ubogati</i> : reci ji ti, mene ne poslušaj
IB : Yo estoy pensando en hacerle caso a mi mamá (Mislim na to, da bi delal/naredil *upoštevanje moji mami).	
CB : Mislim, da bom poslušal mamo.	
Komentar : Glagolski frazem IB → glagol (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 2

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ estar {alguien} con los nervios de punta (biti nekdo z živci v konico) DELE, <i>nervio</i> : I. estar {alguien} con los nervios de punta; [loc. verb.] (col.) (f). 1. 'estar muy irritado 2. estar muy inquieto o intranquilo (por preocupación) – 1. biti zelo razdražen, 2: biti nemiren od skrbi'	Ekvivalent frazema v CJ biti na koncu z živci SSKJ, <i>živec</i> : ekspr. biti na koncu z živci 'biti tako vznemirjen, da se ne da več obvladati' biti ves iz sebe SSKJ, <i>ves</i> : 'poudarja polno mero, stopnjo a) kake lastnosti, kakega stanja': ekspr.: otrok je ves iz sebe Enobesedni ekvivalent CJ /
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (col.) estar con los nervios de punta	Enobesedni nefraz. ekvivalent v CB (Ø) živčen SSKJ, <i>živčen</i> : 'ki je v stanju velike napetosti, ki se izraža kot nemir, strah, zlasti pred pomembnejšimi dogodki'
IB : Está con los nervios de punta. (Je z živci na koncu.) – No Conchi, no a mi me parece que tienes que dejarlo que el se relaje. (Ne, Conchi. Zdi se mi, da ga moraš pustiti, da se pomiri, sprosti.)	
CB : Živčen je.	
Komentar : Glagolski frazem IB → pridevnik (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 3

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ trabajar {alguien} como una mula (delati (kdo) kot ena mula) DELE, <i>mulo/mula</i> : trabajar {alguien} como una mula; [loc. verb.] (col.) (mf). 'trabajar muy duramente con gran intensidad o duración. – trdo delati, zelo intenzivno ali dolgo'	Ekvivalent frazema v CJ garati/delati ko (črna) živina SSKJ, <i>garati</i> : 'zelo veliko, naporno delati, zlasti fizično' gara ko (črna) živina; <i>delati</i> : dela kot črna živina. Enobesedni ekvivalent v CJ: /
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (col.) trabajar como una mula	Enobesedni nefrazeol. ekvivalent CB (Ø) garati
IB: Yo lo único que puedo hacer hijo es darte consuelo y trabajar como una mula. (Jaz edino, kar lahko naredim, sin, je, da te tolažim in delam kot ena mula.)	
CB: Lahko te le tolažim in garam.	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagol (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 4

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ como Dios manda (kot ukaže bog) DELE, <i>dios</i> : Como Dios manda. [loc. adv.] (col.) (mf). 'como debe hacerse, en condiciones, bien – kot mora biti, kot je prav, dobro'.	Ekvivalent frazema v CJ kot se spodobi SSKJ, <i>spodobiti</i> : kot se spodobi svojo nalogo je opravil, kot se spodobi 'dobro' kot se zagre SSKJ, <i>zagre</i> : nar., navadno v zvezi s <i>kot</i> , 'kakor kot se spodobi, kot je treba' Enobesedni ekvivalent CJ /
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (col.) como Dios manda	Enobesedni nefraz. ekvivalent CB (Ø) pravo SSKJ, <i>pravi</i> : 'ki je v skladu z določenimi predstavami, normami'
IB: (...) y conseguir un trabajo como Dios manda. (In dobiti službo kot se zagre/kot se spodobi)	
CB: (...) in si najti pravo službo.	
Komentar: Glagolski frazem IB → pridevnik (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 5

SLOVARSKA RAVEN	
<p>Frazem IJ meterse/tener {alguien} {a alguien} en el bolsillo (vreči se/imeti (kdo) (komu/koga) v žep/u) DELE, <i>bolsillo</i>: meterse/tener {alguien} {a alguien} en el bolsillo; [loc. verb.] (col.). 'Ganar el apoyo y la simpatía de alguien – Pridobiti si podporo in naklonjenost koga'</p>	<p>Ekvivalent frazema v CJ zlesti pod kožo komu SSKJ, zlesti: • ekspr. ta pisatelj zna zlesti pod kožo 'zna spoznati, predstaviti bistvo človeške narave' – ni pomena 'priljubiti se komu, pridobiti si naklonjenost koga'¹⁵</p> <p>Enobesedni ekvivalent v CJ prikupiti se SSKJ, <i>prikupiti se</i>: 'pridobiti si naklonjenost koga'</p>
BESEDILNA RAVEN	
<p>Frazem IB (col.) meterse en el bolsillo</p>	<p>Enobesedni nefraz. ekvivalent CB (Ø) razumeti se SSKJ, <i>razumėti se</i> 'živeti skladno, v slogi'</p>
<p>IB: El soldado Rugeles y sus amiguchos cantantes se metieron al bolsillo a mi capitán Castillo. (Vojak Rugeles in njegova pevska družina so se prikupili stotniku Castillo.)</p>	
<p>CB: Vojak Rugeles in njegovi pevski prijatelji se razumejo s stotnikom Castillo.</p>	
<p>Komentar: Glagolski frazem IB → glagol (denotativni pomen) CB</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 6

SLOVARSKA RAVEN	
<p>Frazem IJ pintado en la pared (narian/naslíkan na zid) DRAE, <i>pintado</i>: ~ en la pared. 1. loc. adj. 'Cuba, Perú y Ven. Dicho de una persona: cuya autoridad o presencia es pasada por alto – na Kubi, v Peruju in Venezueli: človek, katerega ugled ali prisotnost sta spregledana'</p>	<p>Ekvivalent frazema v CJ biti dim SSF: <i>dim: biti [kot] dim [za koga] lekspr.</i>, tudi primera tudi nikal. 'ne obstajati'</p> <p>Enobesedni ekvivalent CJ /</p>
BESEDILNA RAVEN	
<p>Frazem IB (Ø) pintado en la pared</p>	<p>Enobesedni ekvivalent CB (Ø) neviden SSKJ, <i>neviden</i>: 'ki se ne vidi, ne opazi'</p>
<p>IB: Che ¿y yo estoy pintado en la pared? (Poslušaj, sem jaz narian na zid?)</p>	
<p>CB: Jaz pa sem neviden?</p>	
<p>Komentar: Pridevniški frazem IB → pridevnik (denotativni pomen) CB</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

¹⁵ Gigafida, *zlesti pod kožo*, 1334 zadetkov, tudi v pomenu 'pridobiti si naklonjenost koga'. Primer: *zlesti pod kožo*: Vsi ti Ogimurini izsledki so se zdeli Karlu Zeldnu nadvse dragoceni, kajti sprevidel je, da bi bili naravnost idealna odskočna deska za njegovo lastno kariero. Najprej je poskrbel, da so ga seznanili z Ogimuro, nakar se je potrudil, da mu je postopoma **zlezel pod kožo** (Vir: Edo Rodošek, *Skoraj enaki*, 2003).

Primer št. 7

SLOVARSKA RAVEN	
<p>Frazem IJ estar pilas (biti baterije) TB: <i>pila</i>: estar pilas; 'estar atento – biti pazljiv, pozoren' (Ekvador). estar pilas; 'estar alerta – na preži' (Venezuela).</p>	<p>Ekvivalent frazema v CJ biti na preži SSKJ, preža: • na preži ekspr. v takih časih mora biti človek na preži 'previden'; ekspr. tako je ljubosumen na ženo, da je zmeraj na preži 'zmeraj pazi nanjo'. Gigafida, <i>na preži</i>: 2204 pojavitve, največ z gl. <i>biti</i> (483), s prislovi <i>vedno</i> (234), <i>nenehno</i> (133), <i>stalno</i> (80), <i>neprestano</i> (41)</p> <p>Enobesedni ekvivalent CJ /</p>
BESEDILNA RAVEN	
<p>Frazem IB (Ø) estar bien pilas</p>	<p>Enobesedni nefraz. ekvivalent CB (Ø) pozorna SSKJ, <i>pozoren</i>: 'zavestno (miselno) zbran'</p>
<p>IB: Tú tienes que estar bien pilas. (Ti moraš biti zelo pozorna.)</p>	
<p>CB: Pozorna moraš biti.</p>	
<p>Komentar: Pomen frazema IJ je intenziviran s prislovom <i>bien</i> (zelo), česar pa v prevodu ni zaznati. Pridevnikški frazem IB → pridevnik (denotativni pomen) CB</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 8

SLOVARSKA RAVEN	
<p>Frazem IJ ponerse alguien las pilas (pati nase baterije) DRAE, <i>pila</i>: ponerse alguien las ~s. 1. loc. verb. coloq. 'disponerse a emprender algo con energía y resolución – lotiti se česa energično in odločno'.</p>	<p>Ekvivalent frazema v CJ dati vse od sebe SSKJ, <i>dati</i>: pog. dati vse iz sebe, od sebe 'do skrajnosti se potruditi' napeti vse sile SSKJ, <i>sila</i>: 'telesna ali duševna sposobnost za premagovanje vztrajanja koga ali česa v določenem stanju, položaju': napeti, uporabiti vse svoje sile, da bi se skala premaknila. Enobesedni ekvivalent CJ /</p>
BESEDILNA RAVEN	
<p>Frazem IB (col.) ponerse las pilas</p>	<p>Enobesedni nefraz. ekvivalent CB (Ø) potruditi se SSKJ, <i>potruditi se</i>: 'z delom, aktivnostjo pokazati voljo, željo, da se kaj naredi ustrezno, dobro'</p>
<p>IB: Entonces si te pones las pilas te puedes ir de aquí con libertad condicional. (Če se potrudiš, greš lahko od tu s pogojno svobodo.)</p>	
<p>CB: Če se potrudiš, te bodo pogojno izpustili.</p>	
<p>Komentar: Glagolski frazem IB → glagol (denotativni pomen) CB</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 9

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ hervir la sangre {a alguien} (zavreti kri komu) DELE, <i>sangre</i> : hervir la sangre {a alguien}; [loc. verb.] (col.) (mf). 'provocar el enfurecimiento o irritación de alguien – povzročiti bes ali jezo koga'	Ekvivalent frazema v CJ kri zavre komu (v žilah) SSKJ, <i>zavreti</i> : • ekspr. kri mi zavre, če pomislim na krivice 'zelo se vznemirim, razburim' SSF, <i>kri: kri zavre komu</i> [v žilah] /ekspr., pren., nedov. vre 'zelo se razburi, zelo je razvnet' Enobesedni ekvivalent CJ popeniti SSKJ, <i>popeniti</i> : žarg. 'zelo se razjeziti'
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (Col.) hervir la sangre a alguien	Enobesedni nefraz. ekvivalent CB (Ø) besna SSKJ, <i>besen</i> : 'jezen do skrajnosti'.
IB: Nada que me hierve la sangre porque él sigue pensando que yo fui la que te traicione. ¹⁶ (Nič, kri mi vre, ker on še zmeraj misli, da sem ga jaz izdala.)	
CB: Besna sem, ker misli, da sem te izdala.	
Komentar: Pridevnikški frazem IB → pridevnik (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 10

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ dar/pegar {alguien/algo} un palo {a alguien} (dati/udariti (kdo/kaj) s palico (komu/koga) DELE, <i>palo</i> : dar/pegar {alguien/algo} palos {a alguien} es variante de dar/pegar {alguien/algo} un palo {a alguien}; [loc. verb.] (col.) (f). 1. 'Golpearlo. 2. Perjudicar a alguien en su asunto. – 1) tepsti koga, 2) škoditi komu pri njegovi zadevi'	Ekvivalent frazema v CJ / Enobesedni ekvivalent CJ težiti SSKJ, <i>težiti</i> : žarg. kaj pa težiš 'sitnariš, si nadležen' nagajati SSKJ, <i>nagajati</i> : ekspr. 'ovirati koga pri uresničevanju njegovih načrtov, zahtev'
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (col.) darle palo a mi compadre	Enobesedni nefraz. ekvivalent CB (Ø) škoditi SSKJ, <i>škoditi</i> : 1. povzročati, delati, da je kdo deležen a) česa telesno, zdravstveno slabega, neugodnega b) česa slabega, neugodnega sploh
IB: Es que definitivamente hay alguien empeñado en darle palo a mi compadre. (Vsekakor se nekdo trudi, da nagaja botru.)	
CB: Nekdo hoče škodovati Monchiju.	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagol (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

¹⁶ Pravilno: *traicioné*.

Primer št. 11

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ arreglárselas {alguien} (uredi si jih kdo) DELE, <i>arreglar</i> : arreglárselas {alguien}; {loc. verb.} (col.) (f). 'hacer lo necesario para salir de un problema o apuro. – poiskati izhod iz težave ali stiske.' SCZ, <i>arreglar</i> : arreglárselas. Col. 'znajti se, pomagati si iz težav'	Ekvivalent frazema CJ / Enobesedni ekvivalent CJ znajti se SSKJ, <i>znajti</i> : 3. izraža sposobnost osebk, da najde ustrezno rešitev: fant je pameten, se bo že znašel; novinec se težko znajde; trgovec se je znašel in takoj razprodal zaloge; dobro, povsod, vedno se znajti / znajdi se (sam); znajdi se, kot veš in znaš / SSF, <i>znajti</i> : Ø SP, <i>znajti se</i> : poud. ~ ~ 'v stiski hitro najti izhod'
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) se las arregla	Enobesedni nefrazeološki ekvivalent CB (Ø) znašel se bo
IB: Pero igual él se las arregla. (Toda vseeno on se bo znašel.)	
CB: Znašel se bo.	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagol (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 12

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ jugársela (igrati se jo) DELE, <i>jugar</i> : jugársela {alguien} {a alguien}; [loc. verb.] (col.) (mf). 'perjudicar alguien mediante la malicia o el engaño. – škoditi komu s hudobijo ali prevaro'	Ekvivalent frazema v CJ okrog prinašati SSKJ, <i>okrog</i> : okrog prinašati 'goljufati, varati' Enobesedni ekvivalent CJ /
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (col.) me la jugabas	Enobesedni nefraz. ekvivalent CB (Ø) varati SSKJ, <i>varati</i> : 1. 'z določenim namenom zavajati koga v zmoto'; 2. 'biti nezvest v zakonu'
IB: ¿Que yo me iba a quedar mirándote cómo me la jugabas como un imbécil mientras todo el mundo se burlaba de mí? (da jaz bi gledal te, kako me varaš kot kakšnega tepca, medtem ko se ves svet norčuje iz mene?)	
CB: Da bom mirno gledal, kako me varaš in sem vsem v posmeh?	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagol (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 13

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ agradecer en el alma (zahvaliti se v duši) DRAE, <i>alma</i> : agradecer con, o en, el ~ algo. 1. locs. verbs. coloqs. 'agradecerlo vivamente – biti zelo hvaležen'	Ekvivalent frazema v CJ hvaležen iz dna duše/srca SSKJ, dno: ekspr., v prislovni rabi, s predlogom, v zvezi <i>dno duše, srca</i> 'izraža visoko stopnjo, intenzivnost čustvene prizadetosti': iz dna duše je prepričan, iz dna srca sem ti hvaležen Enobesedni ekvivalent CJ /
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (col.) te agradezco en el alma	Enobesedni nefraz. ekvivalent CB (Ø) hvaležen SSKJ, <i>hvaležen</i> : 'ki se zaveda vrednosti izkazane dobrote in to tudi pokaže'
IB: Te agradezco en el alma. (V duši sem ti hvaležen.) CB: Hvaležen sem ti.	
Komentar: Glagolski frazem IB → pridevnik (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 14

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ pasar {alguien} a mejor vida (preide/gre (kdo) v boljše življenje) DELE, <i>vida: pasar {alguien} a mejor vida</i> ; [loc. verb.] (form.). 'morirse – umreti'	Ekvivalent frazema v CJ: spraviti koga na drugi, oni svet SSKJ, evfem. spraviti koga na drugi, oni svet 'povzročiti njegovo smrt, umoriti ga' Enobesedni ekvivalent v CJ: fentati SSKJ, <i>fentati</i> : nižje pog., ekspr. 'ubiti, umoriti'
BESEDILNA BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB lo pasan a mejor vida	Enobesedni nefraz. ekvivalent CB ubiti SSKJ, <i>ubiti</i> 'z udarcem, s silo povzročiti smrt'
IB: Eso si no lo encuentra Gustavo Isaza y su ejército y lo pasan a mejor vida. (Če ga ne dobi Gustavo Isaza in njegova vojska in ga ne spravijo na oni svet.) CB: Ta ga bo ubil.	
Komentar: Frazem IJ je prenovitev : <i>umreti</i> → * <i>preminiti koga</i> , katere posledica je dodana ekspresivnost (ironija) in spremenjen konotativni pomen frazema, kar pa v prevodu ni izraženo. Glagolski frazem IB → glagol (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 15

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ arrancar/quitar {alguien} la máscara {a alguien} (strgati/vzeti {kdo} masko {komu}) DELE: <i>máscara</i> : arrancar/quitar {alguien} la máscara {a alguien}; [loc. verb.] (col.) (f). – ‘descubrir los verdaderos sentimientos o intenciones de alguien – odkriti resnična čustva ali namene nekoga’	Ekvivalent frazema CJ strgati komu masko z obraza SSKJ, <i>maska</i> : •ekspr. strgati komu masko z obraza – ‘pokazati njegovo pravo, resnično bistvo’ Enobesedni nefrazeološki ekvivalent CJ razkrinkati SSKJ, <i>razkrinkati</i> : eksp. ‘narediti, da se pokaže pravo, resnično bistvo, podoba česa’
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) quitarle la máscara a ese señor	Enobesedni nefrazeološki ekvivalent CB (ekspr.) dokler ne razkrinkam tega gospoda
IB: Yo no voy a descansar hasta quitarle la máscara a ese señor. (Ne bom počivala, dokler ne odstranim maske temu gospodu.)	
CB: Ne bom počivala, dokler ne razkrinkam tega gospoda.	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagol CB (konotativni pomen)	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

4.1.1.2. –Nefrazeološki opisni prevodni ekvivalent

Pet frazemov IJ je bilo prevedenih v CJ z nefrazeološkim opisnim prevodnim ekvivalentom. Štirim nefrazemskim ekvivalentom dodajam tudi frazemske rešitve.

Primer št. 1

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ pasar {alguien} por encima de {alguien/algo} (iti (kdo) čez (koga/kaj)) DELE, <i>encima</i> : pasar {alguien} por encima de {alguien/algo}; [loc. verb.] (col.) (f). ‘sacrificar algo o las ideas de alguien, con el fin de conseguir alguien su objetivo – žrtvovati nekaj ali svoje mnenje za doseg cilja’	Opisni nefraz. ekvivalent CJ narediti vse, ne glede na žrtve Ekvivalent frazema v CJ naj stane, kar hoče; za vsako ceno, po vsej sili. SSKJ, <i>stati</i> : eksp. nesrečo moramo preprečiti, naj stane, kar hoče ‘izraža podkrepitev trditve’; <i>cena</i> : eksp. za vsako ceno hoče obogateti, ‘z vsemi sredstvi, po vsej sili’
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (col.) pasar por encima de alguien	Opisni nefraz. ekvivalent CB (Ø) iti čez koga
IB: Yo no estoy segura de nada padre, solo sé que si eso llega a ser verdad yo pienso recuperar la tierra de de mis hijos y la mía, así me cueste pasar por encima del que sea. (O ničemer nisem prepričana, oče. Vem samo, da če je to res, mislim dobiti nazaj zemljo svojih otrok in svojo, pa naj stane, kar hoče.)	
CB: Ni važno, čez koga moram.	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagolsko besedno zvezo CB. Prevod je morda križanje dveh frazemov: iti čez vse ovire in <i>iti čez trupla</i> . SSKJ, <i>trupla</i> : •ekspr. iti, stopati preko trupel ‘ravnati skrajno brezobzirno’. Gigafida: iti čez vse ovire (8), iti čez trupla (23)	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 2

SLOVARSKA RAVEN	
<p>Frazem IJ mover cielo y tierra (premakniti nebo in zemljo) DRAE, <i>cielo</i>: mover ~ y tierra. 1. loc. verb. coloq. 'hacer con suma diligencia todas las gestiones posibles para lograr algo – narediti vse za dosego nekega cilja' SCZ, <i>cielo</i>: mover ~y tierra 'gore premikati', 'vse sile napeti'</p>	<p>Opisni nefraz. ekvivalent CJ narediti nemogoče</p> <p>Ekvivalent frazema v CJ: dati vse od sebe SSKJ, <i>dati</i>: pog. dati vse iz sebe, od sebe 'do skrajnosti se potruditi' napeti vse sile SSKJ, <i>sila</i>: 'telesna ali duševna sposobnost za premagovanje vztrajanja koga ali česa v določenem stanju, položaju'</p>
BESEDILNA RAVEN	
<p>Frazem IB (col.) mover cielo y tierra</p>	<p>Opisni ekvivalent CB (Ø) narediti vse</p>
<p>IB: Yo voy a mover cielo y tierra para que la gente se de¹⁷ cuenta¹⁸ que tú eres inocente. (Vse sile bom napela, da bodo ljudje spregledali, da si nedolžen.)</p>	
<p>CB: Vse bom naredila, da dokážem tvojo nedolžnost.</p>	
<p>Komentar: Glagolski frazem IB → glagolsko besedno zvezo CB</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

Primer št. 3

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ parar bolas (ustaviti krogle/laži ...) DRAE, <i>bola</i>: parar ~s. 1. loc. verb. coloq. 'Col., Hond., Nic. y Ven. poner o conceder atención a lo que dice o quiere alguien. – v Kolumbiji, Hondurasu, Nikaragvi, Venezueli: biti pozoren na to, kar nekdo reče ali želi'</p>	<p>Opisni nefraz. ekvivalent CJ zmeniti se za koga/kaj SSKJ, <i>zmeniti</i>: 3. navadno z nikalnico, v zvezi z za: vzpostaviti do česa tak odnos, a) da vpliva na ravnanje: ni se zmenil za nevarnost, svarila, b) da vzbudi čustven odziv: za njene solze se ni zmenil SP, <i>zmeniti</i>: z nikalnico <i>zmeniti se za koga/kaj</i> Zanj se nihče ne ~i 'se ne zanima'</p> <p>Ekvivalent frazema CJ /</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB (col.) no le pares bolas</p>	<p>Opisni nefraz. ekvivalent CB (/) ne zmeni se za to</p>
<p>IB: No le pares bolas a esa vaina Monchi. (Ne zmeni se za to stvar, Monchi.)</p>	
<p>CB: Ne zmeni se za to.</p>	
<p>Komentar: Glagolski frazem IB → glagolsko besedno zvezo CB</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

¹⁷ Pravilno: *dé*.

¹⁸ Manjka obvezni predlog *de*; *darse cuenta de algo*.

Primer št. 4

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ hacer {alguien} una/alguna/otra de las suyas (naredi kdo eno/kakšno od svojih) DELE, <i>hacer</i> : hacer {alguien} una/alguna de las suyas; {loc. verb.} (col.) (mf). 'realizar alguien alguna acción que, aunque llama la atención de los demás, es propia de él – narediti nekaj po svoje, čeprav pri drugih to dejanje vzbuja pozornost'. SCZ, <i>hacer</i> : ~ de las suyas. 'ušpičiti kaj'	Opisni nefraz. ekvivalent CJ ušpičiti kaj SSKJ, <i>ušpičiti</i> pog., ekspr. 'narediti kaj neprimernega, nedovoljenega': ta fant je že marsikaj ušpičil Ekvivalent frazema CJ ušpičiti kakšno Gigafida: ušpičiti kakšno (143) – neumnost (45), vragolijo (25), lumparijo (8), norost (4)
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (col.) hizo otra de las suyas	Opisni nefraz. ekvivalent CB (pog. ekspr.) ušpičiti nekaj
IB: Hizo otra de las suyas. (Naredila je še eno od svojih.)	
CB: Spet je nekaj ušpičila.	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagolsko besedno zvezo CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 5

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
Frazem IJ más cargado que escopeta ¹⁹ (bolj nabit kot puška)	Opisni ekvivalent v CJ bolj napet kot puška SSF, <i>napet</i> : <i>napet kot puška</i> ekspr.; primera, tudi mn. 'zelo napet'; sop.: <i>biti napet kot lok</i> ; <i>napet kot struna</i> . Ekvivalent frazema v CJ: potreben kot Sahara vode SSKJ, <i>potreben</i> : • nizko iskal je žensko, ker je bil potreben 'spolno nezadovoljen' Gigafida, <i>potreben kot Sahara vode</i> (17): Preseneti jo z umazanim klicem, pokliči jo in ji povej, da si potreben kot Sahara vode (...).
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB (Ø) más cargado que escopeta	Opisni ekvivalent v CB (Ø) tako nabit, da me bo razneslo
IB: Estoy más cargado que escopeta de celador. (Sem bolj nabit kot paznikova puška.)	
CB: Tako nabit sem, da me bo razneslo.	
Komentar: Pridevniški frazem IB → pridevniško besedni zvezo CB.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

¹⁹ Primer je nekoliko sporen, ker sem frazem v obliki in pomenu, ki ustreza pomenu prevoda, našla samo na eni (nereferečni) internetni strani (<http://www.caucanet.net.co/nf/mc/mcweb/c1.htm>). Takemu pomenu ustreza tudi kontekst, iz katerega je vzeta obravnavani frazem. Gre za dialog dveh prijateljev. Manuel Danielu namiguje, da se bo šel z dekletom zabavat (*la vaina horizontal* – 'horizontalna zadeva'). Daniel ga prepričuje, naj ne hodi, ker morata delati, vendar mu Manuel odvrne: *Tú si eres sapo, ah? Qué cancelar ni que nada, tú estás loco hey? Estoy más cargado que escopeta de celador.* – 'Ti si res žaba, kaj? Da bi odpovedal, ni govora, si nor? Sem bolj nabit kot paznikova puška'.

Primer sem vključila v analizo tudi zato, ker si take SBZ pogoste tako v španščini kot v slovenščini. Temeljijo na ustaljenih primerah s strukturo: *pridevnik + kot + samostalnik in bolj + pridevnik + kot + samostalnik*.

4.1.4.3 Nefrazeološki prevod ni pomenski ekvivalent frazema IJ

Denotativni in konotativni pomen prevoda nista prekrivna s pomenom frazema v IJ, prevodi so neustrezni tudi s stališča pragmatične ekvivalence.

4. 1.4.3.1. Nefrazeološki enobesedni prevod ni pomenski ekvivalent frazema IJ

Enobesednim nefrazeološkim prevodom sem dodala tudi možne frazeološke prevode in ustrezni enobesedni nefrazeološki prevod, kjer je bilo to mogoče.

Primer št. 1

SLOVARSKA RAVEN	
<p>Frazem IJ echarse {alguien} atrás (vreči se nazaj) DELE, <i>atrás</i>: echarse {alguien} atrás; [loc. verb.] (col.) (mf) 'desdecirse alguien de algún trato o de alguna afirmación. – ne držati se dogovora, obljube'; <i>echar(se)/tirar {alguien} (para) atrás</i>; [loc. verb.] (col.) (mf). 'retroceder, moverse hacia atrás – umakniti se, premakniti se nazaj'; <i>Echarse/volverse {alguien} (para) atrás</i>; [loc. verb.] (col.) (mf). 'arrepentirse de una decisión, retractarse – preklicati neko odločitev' SCZ, <i>echar</i>: echarse atrás: 'Umakniti se, ne izpolniti obljubljenega' García-Page (2010: 138) meni, da ima klitika <i>se</i> v tem primeru razločevalno funkcijo – vpliva na spremembo pomena: <i>echar para atrás</i> – 'umakniti se'; <i>echarse para atrás</i> – 'premisлити se'</p>	<p>Enobesedni nefraz. prevod CJ premisлити se SSF, <i>premisлити se</i>: premisliti se tudi premisliti si 'v mislih spremeniti prvotno odločitev' Ekvivalent frazema v CJ: potegniti se nazaj SSKJ, <i>potegniti</i>: 3. pog. 'umakniti se': ko je bilo treba izpolniti obljubo, se je potegnil nazaj</p>
BESEDILNA RAVEN	
<p>Frazem IB (col.) echarse para atrás</p>	<p>Enobesedni prevod CB (Ø) vdati se SSKJ, <i>vdati se</i>: 'prenehati ohranjati svojo voljo, stališče in začeti delati, živeti v skladu z voljo, stališčem drugega'</p>
<p>IB: Ahora no te vas a echar para atrás. (Zdaj se ne smeš premisliti.)</p>	
<p>CB: Zdaj se ne smeš vdati.</p>	
<p>Komentar: Glagolski frazem IB → glagol CB</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>NE</p>	

Primer št. 2

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ sacar a alguien canas verdes (vleči ven/puliti komu sive lase zelene) DRAE, <i>cana</i> : sacar a alguien canas verdes. loc. verb. coloq. <i>Perú y Ur.</i> 'causar preocupación y disgusto los continuos contratiempo – Peru in Urugvaj povzročati skrbi in nezadovoljstvo, nenehne nadloge'	Enobesedni nefraz. prevod CJ / Ekvivalent frazema v CJ: delati sive lase komu SSKJ, <i>las</i> : sivi lasje ekspr. zaradi tega si ne delaj sivih las 'ne bodi v skrbeh, ne skrbi'; <i>upirati se</i> : 'kazati voljo ne dopustiti, dovoliti česa' SSF, <i>las</i> : <i>delati/povzročati sive lase komu</i> ekspr. <i>mn. pren. tudi nikal.</i> 'povzročiti komu velike skrbi'
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (col.) <i>sacarme canas verdes</i>	Enobesedni prevod CB (Ø) <i>upirati se</i> SSKJ, <i>upirati</i> : 'z dejanji izražati voljo ne pustiti se obvladati'
IB: Pero él y Diana están empeñados en sacarme canas verdes. (Toda on in Diana sta odločena, da mi delata sive lase.)	
CB: A z Diano se mi ves čas upirata.	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagol CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
NE	

Primer št. 3

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ poner alguien el pecho a algo (nastaviti kdo prsi čemu) DRAE, <i>pecho</i> : poner alguien el ~ a algo. 1. loc. verb. 'arrostrarlo – soočiti se'	Enobesedni nefraz. prevod CJ / Ekvivalent frazema v CJ: soočiti se s kom/čim SSKJ, <i>soočiti se</i> : publ., v zvezi s s, z 'izraža, da postane kdo deležen zlasti česa neprijetnega': ekspr. treba se bo soočiti z resnico 'sprejeti, priznati jo tako, kot je'
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (Ø) <i>ponerle el pecho</i>	Enobesedni prevod CB (Ø) <i>doleteti</i> SSKJ, <i>doleteti</i> : nav. 3. os. 'izraža nepričakovan nastop kakega stanja, dejanja'
IB: Ahora me toca ponerle el pecho a esta cruda realidad. (Zdaj pa se moram soočiti s to kruto resničnostjo.)	
CB: Zdaj pa me je doletela kruta resničnost.	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagol CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
NE	

Primer št. 4

SLOVARSKA RAVEN	
<p>Frazem IJ saberselas todas (ve se jih vse) DELE, <i>saber</i>: sabérselas {alguien} todas; {loc. verb.} (col.) (mf.). ‘conocer al detalle los trucos y recovecos de un asunto. – poznati do potankosti vse trike neke zadeve.’ SCZ: <i>saber</i>: sabérsela todas. col. ‘misliti, da vse veš’</p>	<p>Enobesedni nefraz. prevod CJ prefrigan, prebrisan SSKJ, <i>prefrigan</i>: pog., ekspr. ‘prebrisan, zvit’; <i>prebrisan</i>: ‘ki zna z iznajdljivostjo, bistrostjo presenetiti, prevarati’</p> <p>Ekvivalent frazema CJ Imeti jih za ušesi. SSKJ, <i>uho</i>: ima jih polno za ušesi ‘je zelo navihan’</p>
BESEDILNA RAVEN	
<p>Frazem IB (col.) se las sabe todas</p>	<p>Enobesedni nefraz. ekvivalent CB (Ø) vsevedna SSKJ, vseveden: nav. ekspr. ‘ki vse ve’</p>
IB: Maca se cree que se las sabe todas (Maca misli, da jih ve vse).	
CB: Vsevedna Maca.	
Komentar: Glagolski frazem IB → pridevnik (denotativni pomen) CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
NE	

Primer št. 5

SLOVARSKA RAVEN	
<p>Frazem IJ dársela(s) {alguien} de {algo} (dajati jo kdo o čem) DELE, <i>dar</i>: dársela(s) {alguien} de {algo}; [loc. verb.] (col.) (mf.). ‘alardear, presumir de algo. – postavljati se s čim, domišljati si’</p>	<p>Enobesedni nefraz. prevod CJ delati se, hliniti SSKJ, <i>delati se</i>: ‘kazati določeno stanje ali lastnost, ki v resnici ne obstaja’; <i>hliniti</i>: ‘prikazovati kaj izmišljenega ali lažnega kot resnično’</p> <p>Ekvivalent frazema v CJ: izdajati se za koga/kaj SSKJ, <i>izdajati se</i>: nav. ekspr., v zvezi z <i>za</i> ‘z besedami, ravnanjem kazati, da kdo kaj je, kar v resnici ni’ izdaja se za zdravnika</p>
BESEDILNA RAVEN	
<p>Frazem IB (col.) te las diste</p>	<p>Enobesedni prevod CB (Ø) postati SSKJ, <i>postati</i>: z oslavljenim pomenom, s povedkovim določilom ‘izraža, da lastnost ali stanje osebk nastopi s pregibno besedo’: postati domišljav</p>
IB: (...) y te las diste de buen samaritano. (in si domišljjal, da si usmiljeni samaritan.)	
CB: (...) in postal dober samaritan. (SSKJ, samaritan: usmiljeni samaritan)	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagol CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
NE	

4.1.4.3.2. Nefrazeološki večbesedni prevod ni ekvivalent frazema v IJ

Štirje frazemi IJ so bili prevedeni z večbesednimi nefrazeološkimi prevedki, ki pa pomensko niso ekvivalentni frazemom IJ. Prevodom dodajam nefrazeološke večbesedne prevode in frazeološke ekvivalente v CJ.

Primer št. 1

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ mamar alguien gallo (sesati kdo petelina – beseda <i>gallo</i> je večpomenska) DRAE, <i>gallo</i> : mamar alguien ~, o el ~. 1. locs. verbs. coloqs. 'Col. y Ven. tomar el pelo – Kolumbija in Venezuela briti norce'	Večbesedni nefraz. prevod CJ norčevati se iz koga/česa SSKJ, <i>norčevati se</i> : v zvezi z <i>iz</i> 'navadno z besedami izražati neresen, nespoštljiv odnos do koga/česa' Ekvivalent frazema v CJ: briti norce iz koga, delati se norca iz koga, uganjati norce, imeti koga za norca SSKJ, <i>norec</i> : •norce brije iz nas, z nami 'norčuje se, šali se'; pog. dela se norca iz njega 'ne upošteva, ne obravnava ga resno, se norčuje, šali'; star. uganjati norce 'norčevati se, šaliti se'; ekspr. imeti koga za norca 'norčevati se iz koga; šaliti se s kom; varati ga'
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (Ø) mama gallo	Večbesedni nefraz. prevod CB (Ø) me imajo radi
IB: Yo soy un vacan ²⁰ que mama gallo. (Jaz sem <u>frajer</u> , ki brije norce.)	
CB: Dober fant sem, vsi me imajo radi.	
Komentar: Glagolski frazem IB → glagolsko besedno zvezo CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
NE	

Primer št. 2

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ pintado en la pared (narian/naslikan na zid) DRAE, <i>pintado</i> : ~ en la pared. 1. loc. adj. 'Cuba, Perú y Ven. dicho de una persona: cuya autoridad o presencia es pasada por alto – na Kubi, v Peruju in Venezueli: človek, katerega ugled ali prisotnost sta spregledana'	Večbesedni nefraz. prevod CJ biti neopažen, prezrt SSKJ, <i>neopažen</i> : navadno v povedni rabi 'ki ni opažen' Ekvivalent frazema v CJ: biti dim SSF, <i>dim</i> : <i>biti [kot] dim [za koga]</i> ekspr., tudi primera, tudi nikal. 'ne obstajati'
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB (Ø) pintado en la pared	Večbesedni nefraz. prevod CB (Ø) nema lutka (Gigapulus: 7 pojavitev)
IB: No estamos pintada en la pared. (Nisva dim.)	
CB: Nisva nemi lutki.	
Komentar: Pridevniški frazem IB → pridevniško besedno zvezo CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
NE	

²⁰ Pravilno: *bacán*.

Primer št. 3

SLOVARSKA RAVEN	
<p>Frazem IJ abrirse como las yucas (odpreti se kot juke) Večpomenskost glagola abrirse: DRAE, abrir: 31. prnl. coloq. 'irse de un lugar, huir, salir precipitadamente – oditi, zbežati' DRAE, <i>abrir</i>: 23. intr. 'dicho de una flor: Separarse, extendiéndose, los pétalos que estaban recogidos en el botón o capullo – v zvezi z rožo: odpreti se, zacveteti' Zveze v pomenu, ki bi ustrezal pomenu v izvornem besedilu nisem našla v nobenem slovarju.²¹</p>	<p>Večbesedni nefraz. prevod CJ hitro, nepričakovano oditi</p> <p>Ekvivalent frazema v CJ: zbrisati jo; izginiti kot kafra; podurhati jo; popihati jo SSKJ, <i>zbrisati</i>: pog., ekspr., navadno v zvezi z jo 'oditi, zbežati'; <i>izginiti kot kafra</i> ekspr. 'zapustiti prostor, kraj, navadno naskrivaj'; <i>podurhati</i>: pog., ekspr., navadno v zvezi z jo 'hitro oditi, zbežati'; <i>popihati jo</i>: pog., ekspr., 'oditi, zbežati'</p>
BESEDILNA RAVEN	
<p>Frazem IB se abrirse como las yucas</p>	<p>Večbesedni prevod CB roža se zapre</p>
<p>IB: Se abre como las yucas. (Abrirse – 'zbežati'; como las yucas – 'hitro'.)</p>	
<p>CB: Ta roža se zvečer zapre, veš.</p>	
<p>Komentar: Glagolski frazem IB → glagolsko besedno zvezo CB</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>NE</p>	

Primer št. 4

SLOVARSKA RAVEN	
<p>Frazem IJ echar {alguien} el ojo {a alguien/algo} (vreči (kdo) oko na koga/kaj) DELE, <i>ojo</i>: echar {alguien} el ojo {a alguien/algo}; [loc. verb.] (col.) (mf). 'fijar la vista en alguien o algo con la intención de conseguirlo – usmeriti pogled na koga ali kaj z namenom, da to dobiš'</p>	<p>Večbesedni nefraz. prevod CJ ogledovati si koga z zanimanjem</p> <p>Ekvivalent frazema v CJ vreči oko/oči na koga/kaj SSF, vreči: <i>vreči oko/oči na koga/kaj</i> 'želeti si, rad imeti koga, kaj'</p>
BESEDILNA RAVEN	
<p>Frazem IB (col.) echándole el ojo</p>	<p>Večbesedni prevod CB (ekspr.) kaj točno počne SSKJ, početi: ekspr. 'opravljati, izvrševati kako delo ali aktivnost sploh; delati'</p>
<p>IB: No sabes en qué lugar puede haber un buitre echándole el ojo al man. (Ne veš, na katerem kraju je lahko kakšen jastreb/grabežljivka, ki bo vrgla oko na (tvojega) moškega.)</p>	
<p>CB: Ne veš, kaj točno počne.</p>	
<p>Komentar: Glagolski frazem IB → glagolsko besedno zvezo CB</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>NE</p>	

²¹ Na jezikovnem forumu WR sem postavila vprašanje, ali kdo od uporabnikov pozna to BZ in kakšen je njen pomen. Dabila sem 9 odgovorov, od katerih je eden ustrezal pomenu španske BZ. Povzemam prevod odgovora. Odgovor v španskem jeziku je opisan v moji diplomski nalogi iz španščine z naslovom *Las locuciones españolas en las traducciones eslovenas* (Análisis de las locuciones utilizadas en el lenguaje de dos telenovelas) (Simona Leskovar 2012: 50, opomba 41). Uporabnik pravi, da je ta 'pregovor' v Kolumbiji zelo popularen. Najprej so ga začeli uporabljati mladi, počasi pa se je razširil in se uporablja kot poziv nekomu, naj odide z nekega določenega kraja. Primerjava z juho izvira iz dejstva, da se njeni cvetovi zelo hitro odprejo.

4.1.5 Frazem IJ ni bil preveden v CJ

Šest frazemov IJ ni bilo prevedenih v CJ, vendar je bil pomen celotne povedi (pragmatična ekvivalenca) kljub temu ohranjen.

Primer št. 1

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ poner la cara (dati obraz) SCZ, <i>cara</i> : dar/poner la cara, 'biti odgovoren, prevzeti odgovornost, stati za svojimi dejanji'	Frazem CJ prevzeti odgovornost Gigafida, <i>odgovornost</i> (116.136 pojavitev), največ z gl. prevzeti (6911)
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB poner la cara	Frazem CB /
IB: ¿Su marido no piensa venir a poner la cara? (Vaš mož ne misli priti in prevzeti odgovornosti?)	
CB: Se vaš mož ne upa prikazati?	
Komentar: Glagolski frazem IB → Ø CB (Glej prim. št. 2)	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 2

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ poner la cara (dati obraz) SCZ, <i>cara</i> : dar/poner la cara, 'biti odgovoren, prevzeti odgovornost, stati za svojimi dejanji'	Frazem CJ prevzeti odgovornost
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB poner la cara	Frazem CB /
IB: Bueno, ya estoy listo pa irme, voy a poner la cara a la justicia	
CB: /	
Komentar: Glagolski frazem IB → Ø CB; Frazema (primera št. 1 in 2) si sledita v dveh zaporednih povedih: <i>Voy a ir allá a la estación y voy a dar la cara, ¿si me entiendes? Bueno, ya estoy listo pa irme, voy a poner la cara a la justicia. – Grem na postajo in bom prevzel odgovornost, če me razumeš. Dobro, sem že pripravljen, da grem, prevzel bom odgovornost na sodišču. → Šel bom na postajo in prevzel odgovornost.</i> Ker sta si povedi vsebinsko podobni, sta bili prevedeni samo enkrat.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 3

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ sacar adelante (izvleči naprej) DRAE, <i>sacar</i> : ~ adelante. 1. loc. verb. 'proteger a una persona en su crianza, educación o empresas – varovati osebo pri odraščanju, vzgoji in dejavnosti' 2. loc. verb. 'llevar un asunto o un negocio a feliz término – uspešno končati posel/vpeljati podjetje' SCZ, <i>sacar</i> : ~ adelante: 'spraviti h kruhu (otroke)' 	Frazem CJ postaviti (se) na lastne noge SSKJ, <i>noga</i> pog. postaviti se na lastne, svoje noge 'osamosvojiti se'
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB sacar adelante 	Frazem CB /
IB: Si tu ²² me quieres ayudar para sacar esta familia adelante. (Če mi hočeš pomagati, da se družina postavi na svoje noge.) CB: Če mi hočeš pomagati. 	
Komentar: Glagolski frazem IB → Ø CB 	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA 	

Primer št. 4

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ por las buenas (na lepe) DRAE, <i>bueno</i> : <i>por buenas</i> , o <i>por la ~</i> , o <i>por las ~s</i> . 1. locs. advs. 'de grado, voluntariamente – na lep način' SCZ: <i>bueno</i> : a/ <i>por las ~(as)</i> o <i>por las malas</i> 'zlepa ali zgrda' 	Frazem CJ / Nefrazeološki enobesedni prevod CJ zlepa SSKJ, <i>zlepa</i> : 'izraža, da se dejanje opravlja brez sile, strogosti, grobosti'
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB por las buenas 	Frazem CB /
IB: Voy a arreglar las cosas por las buenas. (Bom uredila stvari zlepa.) CB: Stvar bom razjasnila. 	
Komentar: Glagolski frazem IB → Ø CB 	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA 	

²² Pravilno: *tú*.

Primer št. 5

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ darse cuenta (dati si račun) DRAE, cuenta: darse ~ de algo. 1. loc. verb. 'advertirlo, percatarse de ello – opozoriti, opaziti'. 2. loc. verb. coloq. 'comprenderlo, entenderlo – doumeti, razumeti'.	Frazem CJ / Nefrazeološki enobesedni prevod opaziti, doumeti SSKJ, <i>opaziti</i> : 'zaznati sploh': opazili so, da zdaj slabše sliši; <i>doumeti</i> : 'popolnoma, do konca razumeti, spoznati'
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB se de cuenta	Frazem CB /
IB: Yo voy a mover cielo y tierra para que la gente se de ²³ cuenta ²⁴ que tú eres inocente. (Jaz bom premaknila nebo in zemljo, da bodo ljudje spoznali, da si nedolžen.)	
CB: Vse bom naredila, da dokažem tvojo nedolžnost.	
Komentar: Glagolski frazem IB → Ø CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

Primer št. 6

SLOVARSKA RAVEN	
Frazem IJ poner las cosas en su sitio/lugar (postaviti stvar na njihovo mesto/prostor) SCZ, <i>cosa</i> : poner las ~s en su sitio/lugar. 'Stvari postaviti na pravo mesto; urediti zadevo'	Frazem CJ postaviti stvari na svoje mesto SSKJ, postaviti: ekspr. zna stvari postaviti na pravo mesto 'zna poiskati ustrezno, primerno rešitev' Gigafida, <i>postaviti stvari na</i> : mesto 623, svoj 471, pravi 136 pojavitev.
BESEDILNA RAVEN	
Frazem IB poner las cosas en su lugar	Frazem CB /
IB: Voy a solucionar las cosas y a poner las cosas en su lugar. (Stvari bom rešil in postavil stvari na svoje mesto.)	
CB: Uredil bom stvar.	
Komentar: Glagolski frazem IB → Ø CB	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

²³ Pravilno: *dé*.

²⁴ Manjka obvezni predlog *de*; *darse cuenta de algo*.

4.1.6. Posebnosti

4.1.6.1. Združevanje frazemov

Primer št. 1

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ je združitev dveh frazemov:</p> <ol style="list-style-type: none"> hervir la sangre {a alguien} (vreti kri komu) subirse {a alguien} la sangre a la cabeza (stopiti komu kri v glavo) <p>DRAE, <i>sangre</i>: hervirle la ~ a alguien. 1. loc. verb. coloq. <i>bullirle la sangre</i> 1. loc. verb. ‘acalorarse, apasionarse – razgreti se, razvneti se’</p> <p>DELE, <i>sangre</i>: hervir la sangre {a alguien}; [loc. verb.] (col.) (mf). ‘provocar el enfurecimiento o irritación de alguien – vzbuditi jezo ali nejevoljo koga’</p> <p>Subirse {a alguien} la sangre a la cabeza [loc. verb.] (col.) (pf). ‘efurecerse, encolerizarse – razjeziti se, pobesneti’</p>	<p>Frazem CJ</p> <p>kri zavre komu {v žilah}</p> <p>SSKJ, <i>zavreti</i>: • ekspr. kri mi zavre, če pomislim na krivice 'zelo se vznemirim, razburim'</p> <p>SSF, <i>kri</i>: <i>kri zavre komu</i> [v žilah] /ekspr., pren., nedov. vre 'zelo se razburi, zelo je razvnet'</p> <p>kri stopi v glavo komu</p> <p>SSKJ, <i>kri</i>: • ekspr. mu je šla, silila, stopila v glavo</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
Frazem IB	Frazem CB
(col.) tengo la sangre y la cabeza hirviendo	(ekspr.) kri mi je zavrela
IB: (...) no me hables que tengo la sangre y la cabeza hirviendo. (Ne govori mi, ker imam kri in glavo vreli.)	
CB: Tiho, ker mi je zavrela kri.	
Komentar: Delna ekvivalenca – Različna skladijska in leksikalna struktura. V IB sta združena dva pomensko enaka frazema, ki intenzivirata pomen. Frazem IJ in frazem CJ sta glagolska.	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
DA	

4.1.6.3. Elipsa sestavine frazema IJ

Primer št. 1

SLOVARSKA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IJ quedar mal (ostati/pustiti slabo) CLAVE, <i>quedar</i>: quedar {bien/mal} alguien; loc. verb. 'producir una impresión buena o mala o terminar bien o mal considerado – narediti dober ali slab vtis ali biti cenjen ali ne (pri drugih)' SCZ, <i>quedar</i>: ~ bien, 'narediti dober vtis; ~ mal, narediti slab vtis' <i>Forum WR – uporabnica iz Kolumbije: No quedar {alguien} mal {a alguien} – 'izneveriti se komu'</i></p>	<p>Frazem CJ narediti slab vtis SSKJ: pog. predstava je pustila slab vtis 'gledalcem ni bila všeč, jim ni ugajala' Gigafida: slab vtis – z gl. popraviti 519 pojavitev, pustiti 64, narediti 62 pojavitev.</p>
BESEDILNA EKVIVALENCA	
<p>Frazem IB no me vas a quedar mal</p>	<p>Frazem CB ne pusti me na cedilu SSF, <i>cedilo</i>: pustiti koga na cedilu /ekspr., pren., nedov. puščati in nikal. 'pustiti koga brez pomoči, podpore'</p>
<p>IB: Listo, Domínguez, mañana a las ocho va a estar ella, así que no me puedes fallar, no me vas a quedar mal, me escuchaste? (Urejeno, Domínguez. Jutri ob 8^h bo ona tam, zato me ne razočaraj. Ne pusti me na cedilu, si slišal?)</p>	
<p>CB: Urejeno, Domínguez. Jutri ob osmih bo tam. Ne razočaraj me. Ne pusti me na cedilu. Jasno?</p>	
<p>Komentar: Delna ekvivalenca – drugačna skladijska in leksikalna zgradba. Slovski pomen frazema v IJ ('narediti slab vtis') ni enak pomenu prevoda v CB ('pustiti koga na cedilu'). Toda glede na kontekst je prevod korekten. Zdi se, da je frazem v IJ slabo zapisan, nepopoln (<i>no me vas a dejar quedar mal</i> – 'ne boš me pustil, da naredim slab vtis'). Na jezikovnem forumu WR sem uporabnikom postavila vprašanje, ali po njihovem mnenju pomen besedne zveze <i>quedar mal</i> ustreza pomenu 'pustiti koga na cedilu' (<i>dejar colgado a alguien</i> – 'pustiti viseti koga'). Uporabniku iz Španije in uporabnici iz Argentine se je, tako kot meni, zdela besedna zveza slovnično nepravilna (nepopolna). Oba sta menila, da bi bila oblika, ki bi ustrezala pomenu prevoda <i>No me vas a hacer/dejar quedar mal</i> (<i>ne boš me naredil/pustil, da naredim slab vtis</i>). Toda uporabnica iz Kolumbije je potrdila, da » <i>no le falta nada a la frase</i> ('stavku nič ne manjka'). <i>Significa: me quedaste mal, no me cumpliste.</i>« (Pomeni: pustil si, da sem naredil slab vtis, ker si se mi izneveril. > ker si me pustil na cedilu.)²⁵ Prevod frazema CB je razumljiv (in se ujema s kontekstom), če v izvorni frazem vstavimo glagol <i>hacer/dejar</i> ('narediti/pustiti'): <i>no me vas a hacer/dejar quedar mal</i> > 'ne naredi/pusti, da naredim slab vtis' – ne pusti me na cedilu. Frazema <i>pustiti koga na cedilu</i> (vzrok) in <i>narediti slab vtis</i> (posledica) sta v tem primeru v vzročno-posledičnem odnosu. Frazema IJ in CJ sta glagolska.</p>	
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA	
<p>DA</p>	

²⁵ <http://forum.wordreference.com/showthread.php?t=2435419>

4.2. Stalne besedne zveze z nenaglašeno zaimensko sestavino

Med v analizi zajetimi frazemi je tudi pet španskih frazemov s strukturo *glagol + la, las, lo*. Frazemi s to strukturo so z jezikoslovnega stališča zanimivi zaradi različnih pogledov na to, kako kategorizirati nenaglašeni del teh strukture in posledično, kje je meja med besedo in besedno zvezo.

Podobne strukture – *glagol + jo, ga, jih* – poznamo tudi v slovenščini. Erika Kržišnik posebnosti te skupine frazemov obravnava v prispevku *A type of minimal phraseological units characteristic of Slovene* (2005: 159-172), od koder povzemam nekaj njenih ugotovitev.

Avtorica poskuša odgovoriti na vprašanje, ali so stalni izrazi s strukturo *glagol + jo, ga jih* kombinacije besed, sestavljene iz glagola in osebnega zaimka, torej frazeološke enote, ali glagoli s prostimi morfemi. Ugotavlja, da je skupina teh enot v slovenščini velika in produktivna, kar potrjujejo neologizmi (npr. *pičiti jo, žurati ga*).

Minimalne frazeološke enote²⁶ imajo v stavku funkcijo povedka, pri čemer je glagol prehoden ali neprehoden. Glagoli premikanja so neprehodni (*ucvreti jo*), glagoli govorjenja pa prehodni (*soliti jih komu*). Pri nekaterih slovenskih glagolih je kolokabilnost z *jo, ga, jih* obvezna, glagoli brez tega elementa sploh ne obstajajo. Primeri: *primahati, *podurhati, *ucvreti, *posvirati (2005: 162). E. Kržišnik tako kolokabilnost imenuje modelna monokolokabilnost, saj je rezultat načina delovanja frazeološkega modela in ne valence (vezljivosti) glagola. Klitika *jo, ga* ali *jih* je uporabljena v sklonu, ki ga zahteva določen prehodni glagol in pri tistih glagolih, ki so prehodni samo z določeno kolokacijo v sklonu, ki ga zahteva ustrezen model (popihati + *jo*, kronati + *ga*, slišati + *jih*). Največkrat je to tožilnik, razen kadar je le-ta že 'zaseden' s *se* (nacediti se *ga*), zaradi česar je *ga* v rodilniku. Slovnično število je vezano na potencialnega referenta in na semantično skupino, ki ji pripada. Lahko je izraženo v ednini (*jo, ga*) ali v množini (*jih*). Pri nekaterih glagolih je možna uporaba ednine ali množine (*fasati/iztakniti/stakniti/izkupiti/skupiti jo/jih*). Spol je, enako kot število,

---

²⁶ The term *minimal phraseological unit* refers to the phraseological units that are phonetic words, which means that they contain one single stressed component, whereas the other element is clitic. The latter is most frequently a preposition (na moč 'very', na lepem 'suddenly, unexpectedly', biti ob 'to lose, to not have any longer') (Kržišnik 2005: 159).

vezan na semantično skupino, ki ji pripada, pri čemer E. Kržišnik ugotavlja, da 1) prevladuje oblika z moškim spolom *ga*²⁷ pred žensko *jo* in množinsko obliko *jih*; 2) ženska oblika (*jo*) je pogostejša v skupini glagolov premikanja, moška (*ga*) pa v skupini glagolov s pomenom 'delati neumnosti', 'delati napake' (2005:162).

Celovite skladenjske pretvorbe minimalnih frazemov niso možne, so pa možne vse druge spremembe, ki omogočajo umestitev minimalnega frazema v kontekst: oseba (*jaz, ti, on ... ga lomi*), število (*midva, vi ... ga lomite*), čas (*sem ga lomil, ga bodo lomili*), naklon (*lomil bi ga, ucvri jo*) (2005: 162).

E. Kržišnik minimalne frazeme razdeli v pet semantičnih skupin, pri čemer bi 4. in 5. skupino lahko združili v pomen 'napasti' ali 'biti napaden' (fizično in verbalno):

1. 'premikanje' – primeri: *pobrisati jo, cvreti jo, kuriti jo, podurhati jo ...*
2. 'delati neumnosti', 'delati napake' – primeri: *biksati ga, kronati ga, lomiti ga ...*
3. 'piti alkoholne pijače', 'napiti se', 'biti pijan' – primeri: *piti ga, cukati ga, žreti ga, nesti ga ...*
4. 'tepsti', 'biti tepen', 'biti kaznovan' – primeri: *dati jih, primazati jo/jih, stakniti jih, iz/skupiti jo/jih ...*
5. 'govoriti v jezi', 'biti oštet' – *napeti jih, napovedati jih, slišati jih ...*

Konotativni pomen – Za skupino teh frazemov je značilna visoka stopnja ekspresivnosti, ki je povezana z evfemizacijo. Uporaba teh izrazov omili nekatera (predvsem družbeno) nesprejemljiva dejanja, kot so pobeg iz strahu, pijančevanje, pretepanje. Glagolska komponenta frazema je pogosto že sama po sebi označena s kvalifikatorjem, ki konotativni pomen še dodatno razširi, npr. vulgarno za *srati* in *srati ga*. Visoka stopnja ekspresivnosti izvira iz evfemizacije. Delno jo lahko povezujemo z dejstvom, da je veliko število teh frazemov vezanih na govor, ne na pisavo²⁸ (2005: 164).

---

²⁷ Dejansko *ga* lahko zaznamuje tudi srednji spol: *piti ga* (alkohol), *piti ga* (vino).

²⁸ To potrjuje tudi primer enega od analiziranih frazemov v tej diplomski nalogi. Frazem IJ *cagarla* – '*posrati ga*', je bil v CJ preveden kot *polomiti ga*. Evfemizacija v prevodu je gotovo povezana tudi s tem, da je bil frazem IJ govoren (na filmu), frazem CJ pa napisan (v podnapisu).

Idiomatičnost – Stopnja idiomatičnosti te skupine frazemov variira od povsem očitne motiviranosti (*piti ga* < piti alkohol), do delne motiviranosti (*naložiti jih /komu/* < tepsti /koga/) in popolne idiomatičnosti in nemotiviranosti (*lomiti ga* < ?). Meja med popolno in delno idiomatičnostjo poteka med semantičnima skupinama 2 in 3, pri čemer sta prva in druga semantična skupina popolnoma nemotivirani (Kržišnik 2005: 164).

Ena od značilnosti te skupine frazemov je po avtoričinem mnenju produktivnost, ki se kaže s tvorbo neologizmov: *pičiti jo* (1. skupina); *žurati ga* (2. skupina); *natrobiti se ga, zadevati se ga* (3. skupina); *nasrkati ga, najebati ga* (4. skupina); / (5. skupina). Nastajanje neologizmov je znak, da je skupina frazemov s strukturo glagol + *jo, ga, jih* odprta in poteka po določenem modelu, in sicer v treh korakih: evfemizacija, krajšanje in enotnost modela v smislu oblike in pomena. Evfemizacija je posledica zamenjave samostalnika z zaimensko komponento. Vzrok za to je negativno vrednotenje dejstva, ki ga frazeološka enota poimenuje, posledica pa dodan konotativni pomen. Osnovne oblike skrajšanih frazemov je še vedno mogoče rekonstruirati v nekaterih semantičnih skupinah, ne pa v vseh. V prvi in drugi skupini ni (več) predvidljivih referentov, ki bi jih lahko povezali s frazemi teh dveh skupin, še vedno pa jih lahko najdemo za tretjo (*imeti ga /pod kapo/*), četrto (*dobiti jih /po grbi/*) in peto (*dobiti jih /po jeziku/*) semantično skupino. Enotnost modela v smislu oblike in pomena je zadnji od treh korakov. Možen je šele takrat, ko je leksikalni pomen obeh komponent frazema zmanjšan na najmanjšo možno mero. Modelizacija je pojem, ki ga uporabljamo, ko mislimo na proces tvorjenja podobnih besednih kombinacij brez poprejšnje evfemizacije ali skrajšanja (2005: 168-169).

Avtorica skuša odgovoriti tudi na vprašanje, ali so obravnavane zveze (idiomatske) besede ali (frazeološke) besedne zveze. Teorijo, da gre za frazeološke enote, podpirata dva kriterija. Prvi je obstoj referenta in vpliv zanikanega povedka na *jo, ga, jih*, na kar je prvi opozoril že J. Toporišič (v Kržišnik 2005: 170). Preizkus je mogoče izvesti le na skupini 1 (*jo*), saj ima *ga* v rodilniku in tožilniku enako obliko. Primer: »*Kar bleknila sem, ne da bi sploh hotela kaj reči, potem pa je malo manjkalo, da je nisem kar ucvrila iz kuhinje, ko sem opazila njuna osupla obraza, ki sta me vprašujoče gledala*« (Kržišnik 2005: 171). Avtorica opozarja, da transformacija iz tožilniške v rodilniško obliko ni vedno realizirana, kar pa je po njenem mnenju posledica tendence, da se rodilniška oblika (zlasti v govorjenem) jeziku vse manj uporablja. Kržišnik meni, da je argument nekaterih jezikoslovcev (2005: 172), »*da imajo jo, ga, jih – enako kot povratni se –*

samo funkcijo odvzema prehodnosti glagolu, relativiziran z dejstvom, da imajo v (glagolskih) frazemih mnoge sestavine enako funkcijo, npr. *pete ob stegniti v stegniti* *pete* 'umreti'.« Sprašuje se, zakaj torej *stegniti se* 'umreti' ne bi bil frazem, medtem ko zveza *stegniti* *pete* je.

S tovrstnimi španskimi strukturami se (poleg drugih avtorjev) ukvarja tudi frazeolog Mario García-Page. Povzemam nekaj osnovnih navedb iz njegovega članka *Locuciones con un componente pronominal átono de objeto directo de referencia vaga o imprecisa*²⁹ (2010: 135-145).

García-Page analizira nekatere frazeme (locuciones) z nenaglašeno zaimensko sestavino, ki imajo v španščini največkrat žensko edninsko ali množinsko obliko *la* ali *las* (*cagársela* 'polomiti ga'), v manjši meri tudi obliko za srednji spol *lo* (*tenerlo crudo* 'težavna situacija') in le zelo redko moško množinsko obliko *los* (*ponérselos/tenerlos alguien de corbata* 'prestrašiti se na smrt'). Večina tovrstnih frazemov je glagolskih. Klitike so avtonomne in nimajo referenta, zato jih avtor imenuje *zaimenske areferenčne klitike*. (García-Page, 2010: 135).

García-Page poudarja, da je med glagolskimi frazemi veliko takih, v katerih je klitika *se* obvezna skladijska sestavina – skupaj z zaimensko sestavino *la/las* ali brez nje, kot na primer: *ponerse las botas* (obuti si škornje) 'obogateti'. Ta *se* nima funkcije premega predmeta (objeto directo), pač pa ima v nekaterih primerih funkcijo diakritičnega znamenja in ločuje stalno besedno zvezo od proste, npr. *volver atrás* 'vrniti se' – *volverse atrás* 'ne izpolniti obljube/'premisлити se' (García-Page 2007c in 2008: 150-152. V García-Page, 2010: 137).

Najbolj pogosti in preprosti obliki glagolskih stalnih besednih zvez,³⁰ ki imajo v svoji sestavi klitiko s funkcijo premega predmeta, sta:

- a) Glagol + klitika *la* (*diñarla* 'umreti');

---

²⁹ Prevod S. L.: *Stalne besedne zveze z nenaglašeno zaimensko sestavino premega predmeta s šibko ali nejasno referenco*

³⁰ G. Page v članku omenja tudi bolj kompleksne strukture, ki pa jih ne omenjam, ker takih frazemov v korpusu, ki ga predstavljam v tej nalogi, ni bilo.

b) Glagol + *se* + klitika *la, las* (*agenciárselas* 'izmisлити si jih').

Ko nekateri glagolski frazemi z nenaglašnim zaimkom, ki ima funkcijo premege predmeta (objeto directo) *la, las*, dobijo klitiko *se*, tvorijo nove frazeme, pri čemer se pomen zaradi dodane klitike spremeni. Čeprav so si taki frazemi na videz zelo podobni, je pomenska razlika velika: (*buscarla* 'izzivati/iskati jih' – *bucársela* 'izmisлити si jih'). Tovrstni *se* lahko interpretiramo kot nenaglašni osebni zaimek nepremege predmeta (objeto indirecto) (García-Page 2010: 138).

Avtorja sicer uporabljata različno terminologijo, toda strukture, ki jih obravnavata, so si zelo podobne. E. Kržišnik uporablja termin *minimalna frazeološka enota* (opomba št. 26), medtem ko García-Page uporablja termin *locución* (vendar obravnavane zveze že v naslovu opisno loči od drugih SBZ, ki v svoji strukturi nimajo klitik – opomba 29).

Zanimiva je primerjava uporabe slovničnega **spola**. E. Kržišnik ugotavlja, da je v slovenščini največ tovrstnih glagolskih zvez z moško obliko klitike (*ga*),³¹ medtem ko García-Page trdi, da je največ španskih SBZ (locuciones) z nenaglašeno zaimensko sestavino ženskega spola (*la, las*)³², v manjši meri srednjega spola (*lo*) in zelo redko moškega spola množine (*los*).

Oba avtorja izpostavljata **evfemizacijo** in **krajšanje**.

V španščini klitika *la* kot evfemizem v mnogih primerih namiguje na moški spolni organ, pri čemer nadomešča uporabo tabu besede *polla* 'kurec' (DRAE, *polla*: 'malson. pene. – nespod. penis'). Avtor trdi, da glagolske SBZ s klitiko *la* (kot evfemizmi) označujejo predvsem naslednja dejanja: izvajati felacijo, masturbirati, spolno občevati (García-Page 2010: 141). V slovenščini je, kot ugotavlja E. Kržišnik (2005: 162), najbolj številčna skupina z moško obliko *ga*, ki je vezana na semantični tip 'delati neumnosti, napake.'

Proces krajšanja je po mnenju García-Pageja povezan z ekonomičnostjo v jeziku. V določenih SBZ (locuciones) se zaradi mehanizma krajšanja ali samoumevnosti pojavijo naglašene zaimenske oblike: *no tener ni cinco* < *no tener ni cinco céntimos* 'ne imeti niti pet < ne imeti niti pet centov'. Kot trdi avtor, sta pogosto v veljavi obe obliki, originalna

³¹ In grammatical gender the male form *ga* prevails over the female one *jo* and the plural form *jih*, and it is – like the number – bound to the semantic group (2005: 162)

³² Una de las características intrínsecas e idiosincrásicas –y, por tanto, de orden cultural– del español es la existencia de locuciones con un componente pronominal átono de objeto directo de referencia vaga o imprecisa; este constituyente sintáctico adopta habitualmente la forma femenina *la, las* (*cargársela, verlas venir*), en menor grado la forma neutra *lo* (*tenerlo crudo*), y, muy raramente, la de masculino plural *los* (*ponérselos de corbata*) (García-Page 2010: 142).

in skrajšana (García-Page 2010: 136). V slovenščini daljše variante ne obstajajo več v skupinah ena in dve, ki nimata predvidljivega referenta. V skupinah tri, štiri in pet pa je referenta še vedno mogoče določiti, zato sta v rabi obe varianti, daljša in krajša (Kržišnik 2005: 169).

Produktivnost – V obeh jezikih so frazemi s strukturo *glagol + klitika* modelno produktivni, kar potrjujejo neologizmi tako v slovenščini – *pičiti jo, žurati ga, zadevati se ga* – (Kržišnik 2005: 172) kot v španščini – *zumbársela* 'drkati si ga' – (García-Page 2010: 137).

Primeri frazemov IJ s strukturo glagol (+ se) + klitika la/las:

Med analiziranimi frazemi IJ jih je imelo pet strukturo minimalne frazeološke enote. V CJ je bil samo en frazem IJ preveden s pomensko ustreznim ekvivalentom, vendar je bil omiljen z evfemistično varianto. Dva frazema IJ sta bila prevedena z enobesednim nefrazeološkim ekvivalentom, eden z enobesednim nefrazeološkim prevedkom, ki ni pomenski ekvivalent frazema IJ, eden pa z nefrazeološkim večbesednim prevedkom, ki ni pomenski ekvivalent frazema IJ.

1) Struktura: glagol + se + las:

- a. *arreglárselas*, 'hacer lo necesario para salir de un problema o apuro – poiskati izhod iz težave ali stiske'. **Prevod:** Znajti se.
- b. *sabérselas*, 'conocer al detalle los trucos y recovecos de un asunto – poiskati izhod iz težave ali stiske'. **Prevod:** Vseveden. **Predlog prevoda:** *prefrigan, prebrisan; imeti jih za ušesi*.

2) Struktura: glagol + se + la/las:

- a. *dársela(s)*, (DRAE: *darselas*; DELE: *darsela/darselas*), 'alardear, presumir de algo – hvaliti se, postavljati se z nečim'. **Prevod:** Postati. **Predlog prevoda:** *delati se, hliniti; izdajati se za koga/kaj*.

b. jugársela(s), (DRAE, *jugar*: jugársela/jugárselas; DELE: jugarsela),
‘perjudicar a alguien mediante la malicia o el engaño – škoditi komu s
hudobijo ali prevaro.’ **Prevod:** Varati. **Predlog prevoda:** *okrog
prinašati*.

3) Struktura: glagol + la:

a. cagarla, ‘cometer un error difícil de solucionar – narediti hudo napako’.
Prevod: polomiti ga. **Predlog prevoda:** posrati ga.

5. UGOTOVITVE

V tem poglavju komentiram rezultate, pridobljene v poglavju Analiza, in jih primerjam glede na stopnjo ekvivalence po posameznih skupinah in glede na slovarsko, besedilno in pragmatično ekvivalenco.

Primerjava stopnje ekvivalence po posameznih skupinah:

1. Popolna ekvivalenca (poglavje 4.1.1.) – Popolno oblikovno in pomensko ekvivalenco med frazemi IJ in CJ sem zabeležila v 5 primerih (8,2 %).

2. Delna ekvivalenca:

a) Majhne razlike (poglavje 4.1.2.1.) – Frazemov z manjšimi razlikami v skladijski in leksikalni zgradbi je 9 (14, 75 %).

b) Večje razlike (poglavje 4.1.2.2.) – Za statistično obdelavo uvrščam v to skupino poleg 8 (13,11 %) frazemov, obravnavanih v poglavju 4.1.2.2., tudi 2 (3,28 %) frazema, ki ju sicer obravnavam v poglavjih 4.1.6.1. in 4.1.6.2. (Posebnosti).

3. Pomensko neprekrivni frazemi (poglavje 4.1.3.) – Pomensko neprekrivna frazema sta 2 (3,28 %).

4. Ničta ekvivalenca (nefrazeološki prevod):

a) Nefrazeološki enobesedni prevodni ekvivalent (poglavje 4.1.4.1.) – Nefrazeoloških enobesednih prevodnih ekvivalentov je 15 (24,59 %).

b) Nefrazeološki opisni prevodni ekvivalent (poglavje 4.1.1.2) – 5 (8,20 %) frazemov IJ je bilo prevedenih v CJ z nefrazeološkim opisnim prevodnim ekvivalentom.

5. Nefrazeološki prevod ni ekvivalent frazema IJ:

a) Nefrazeološki enobesedni prevod ni ekvivalent frazema IJ (poglavje 4.1.4.3.1.) – Enobesednih prevodov, katerih pomen ne ustreza pomenu frazemov IJ, je 5 (8,20 %).

b) Nefrazeološki večbesedni prevod ni ekvivalent frazema IJ (poglavje 4.1.4.3.2.) – 4 (6,56 %) frazemi IJ so bili prevedeni z večbesednim frazeološkim prevedkom, ki pomensko ni ekvivalent frazema IJ. Zanimivo je, da so trije frazemi IJ tipično latinskoameriški, v četrtem pa je ena od sestavin angleška beseda (*man* 'moški, človek').

6. Frazem IJ ni bil preveden v CJ (poglavje 4.1.5.) – 6 (9,83 %) frazemov IJ ni bilo prevedenih v CJ.

7. Posebnosti: Za statistično obdelavo obravnavam ta dva primera v skupini 2. Delna ekvivalenca – večje razlike.

a) Združevanje frazemov (poglavje 4.1.6.1.) – V IJ sta združena dva frazema, v CJ pa je preveden le eden od njiju.

b) Elipsa sestavine frazema IJ (poglavje 4.1.6.3.) – Med frazedom IJ in frazedom CJ ni slovarske ekvivalence, sta pa besedilna in pragmatična. Primer je razložen v komentarju analiziranega frazema.

Primerjava med frazeološkimi in nefrazeološkimi prevodi pokaže, da je bilo 24 (39,34 %) frazemov IJ prevedenih v CJ s frazeološkim ekvivalentom. 20 (32,79 %) frazemov IJ je bilo prevedenih v CJ z nefrazeološkim eno ali večbesednim prevodnim ekvivalentom. 6 (9,83 %) frazemov IJ ni bilo prevedenih. 11 (18,03 %) frazemov IJ je bilo prevedenih v CJ s pomensko neustreznim prevedkom, od tega sta bila 2 (3,28 %) neustrezna prevedka frazeološka, 9 (14,75 %) pa je bilo nefrazeoloških.

Rezultati kažejo, da je frazeoloških prevodnih ekvivalentov le slabih 40 %, vendar je ta skupina kljub vsemu največja. Med nefrazeološkimi prevodnimi ekvivalenti je več enobesednih (24,59 %) kot opisnih (8,20 %), kar je verjetno povezano s prostorskimi in časovnimi zahtevami, ki veljajo pri oblikovanju podnapisov. Rezultati pokažejo tudi, da skoraj 10 % frazemov ni bilo prevedenih (primeri so opisani v poglavju 4.1.5.), toda kot je videti iz analize posameznih primerov, to ni imelo vpliva na skupni pomen prevedenega besedila – prevodi so kljub temu pragmatično ekvivalentni izvornemu

besedilu. Verjetno bi lahko govorili o neki vrsti kompenzacije,³³ ki pa je v tem primeru skoraj zagotovo posledica prostorskih omejitev in ne toliko vzrokov, ki jih navaja V. Nedelko.

Relativno visok odstotek (18,03 %) frazemov je bil preveden s pomensko neustreznim prevedkom. Od skupno 11 pomensko neustreznih prevodov je 9 nefrazeoloških, 2 pa frazeološka. V primeru frazeoloških pomensko neustreznih prevodov (poglavje 4.1.3.) je bil eden preveden z navidezno oblikovno prekrivnim ekvivalentom, katerega pomen ('zelo zgodaj') pa ni enak pomenu frazema v CJ ('zelo hitro'), čeprav bi v določenih okoliščinah lahko bil. V drugem primeru je prevajalec frazem sicer prevedel z »ustreznim«, vendar pomensko nasprotnim frazemom (*ista pesem*, namesto *druga pesem*). V obeh primerih je bolj verjetno, da sta neustrezna prevoda posledica nepazljivosti in ne dejstva, da prevajalec frazemov ni prepoznal.

Med 9 nefrazeološkimi pomensko neustreznimi prevodi je 5 enobesednih, 4 pa so večbesedni. Pri pomensko neustreznih enobesednih prevodih (poglavje 4.1.4.3.1.) je videti, da imajo nekateri vendarle neko asociacijsko bližino s pomenom frazema (1. *echarse para atrás* 'premisлити se' > posledica > prevod: *vdati se*; 2. *sacar canas verdes* 'delati sive lase komu' > prevod: *upirati se* > z upiranjem delati sive lase komu; 3. *ponerle el pecho* 'soočiti se' > prevod: *doleteti* (SSKJ, soočiti: soóčiti se publ., v zvezi s *s*, z *izraža, da postane kdo deležen zlasti česa neprijetnega* > *doleteti* > soočiti se s tem, kar je nekoga doletelo.); 4. *sabérselas todas* 'misliti, da vse veš' > prevod: *vseveden*. Pri 5. prevodu pa bi težko dokazali kakšno asociacijsko bližino: *dárselas* 'izdajati se za koga/kaj' > prevod: *postati*.

Trem od štirih frazemov, ki so bili prevedeni s pomensko neustreznimi večbesednimi prevedki, je skupno to, da so vsi tipično latinskoameriški, v četrtem pa je ena od

---

³³ »O **kompenzaciji** govorimo takrat, če frazema IB v CB ne moremo prevesti s frazemom, nefrazeološki prevodni ekvivalent pa nima konotativnega pomena. Tako lahko »izgubljene« konotativne lastnosti frazema (ekspresivne, simbolične, vrednotenjske sestavine, zvrstna in stilna zaznamovanost) nadomestimo kje drugje v besedilu: v CB se pojavijo frazemi na tistih mestih, kjer v IB stojijo nefrazeološki izrazi. Obstaja več vrst kompenzacij: **neprava kompenzacija** (do takih kompenzacij prihaja zaradi jezikovnotipoloških razlik med jezikoma – **tip A** in zaradi nadomestitve ekspresije nefrazeološkega izraza IB – **tip B**), **prava kompenzacija** – **frazeološka predstavitev** (nadomestitev ekspresije frazema), **hiperkompenzacija** (s frazemom CB se ne nadomešča ekspresija nefrazeološkega izraza ali frazema IB)« (Nedelko 2006: 278).

sestavlin v angleškem jeziku. Pri treh prevodih se zdi, da prevajalec ni poznal pomena frazemov v IJ (1. frazem: briti norce iz koga > prevod: vsi me imajo radi; 2. frazem: izginiti kot kafra > prevod: roža se zvečer zapre; 3. frazem: vreči oko/oči na koga/kaj > prevod: ne veš, kaj točno počne).

Primerjava slovarske, besedilne in pragmatične ekvivalence

Slovarska ekvivalenca med frazemi IJ in prevodi v CJ je bila potrjena v 41 primerih (67,21 %), od tega je bilo 22 (53,66 %) prevodov frazeoloških in 19 (46,34 %) nefrazeoloških. V 14 primerih (22,96 %) slovarska ekvivalenca ni bila potrjena, od tega so bili 4 (28,57 %) prevodi frazeološki, 10 (71,43 %) pa nefrazeoloških. 6 (9,83 %) frazemov IJ ni bilo prevedenih.

Besedilna ekvivalenca (frazeološka in nefrazeološka) je bila potrjena v 44 primerih (72,13 %), 11 frazemov (18,03 %) IB ni bilo ekvivalentnih s prevodom v CB, 6 frazemov IB (9,83 %) pa ni bilo prevedenih. Frazeološka besedilna ekvivalenca je bila izkazana pri 23 (52,27 %), nefrazeološka pa pri 21 (47,73 %) ekvivalentnih prevedkih. Med prevodi, ki niso ekvivalent frazemov IB, sta dva 2 (18,18 %) frazeološka, 9 (81,82 %) pa nefrazeoloških.

Besedilna ekvivalenca je višja od slovarske zaradi treh frazemov IB, v katerih se kažejo določene posebnosti. V prvem primeru sta bila v IB združena dva frazema (*tener la sangre y la cabeza hirviendo* 'imeti kri in glavo vreli' – *kri zavre komu + kri stopi v glavo komu*), v drugem primeru je bil slovarski pomen frazema IJ drugačen kot pomen frazema v IB (elipsa glagolske sestavine: *quedar mal* 'narediti slab vtis' – besedilni pomen: 'pustiti koga na cedilu'), v tretjem primeru pa je šlo za prenovitev frazema v IB (*pasar a mejor vida* 'preminiti' > *pasar a alguien a mejor vida* '*preminiti koga').

Pragmatična ekvivalenca je bila potrjena v 50 primerih (81,97 %), v 11 primerih (18,03 %) pa ni bila izkazana. Na pragmatično ekvivalenco nimajo negativnega vpliva neprevedeni frazemi, imajo pa pomensko neekvivalentni prevedki.

Preglednici primerjav stopnje ekvivalence po skupinah in slovarske, besedilne ter pragmatične ekvivalence:

PRIMERJAVA STOPNJE EKVIVALENCE PO SKUPINAH		ŠT. PRIMEROV
POPOLNA EKVIVALENCA		5
DELNA EKVIVALENCA – MAJHNE RAZLIKE		9
DELNA EKVIVALENCA – VEČJE RAZLIKE		8 + 2
POMENSKO NEPREKRIVNI FRAZEMI		2
NIČTA EKVIVALENCA – NEFR. ENOBES. EKVIVALENT		15
NIČTA EKVIVALENCA – NEFR. OPISNI EKVIVALENT		5
NEFRAZ. ENOBESEDNI PREVOD NI EKVIVALENT		5
NEFRAZ. VEČBESEDNI PREVOD NI EKVIVALENT		4
FRAZEM NI PREVEDEN		6
POSEBNOSTI – ZDRUŽEVANJE FRAZEMOV		(1)
POSEBNOSTI – ELIPSA SESTAVINE FRAZEMA		(1)
SKUPNO ŠTEVILO FRAZEMOV V IJ		61

Opomba: frazema iz zadnjih dveh skupin sta za statistično obdelavo upoštevana v skupini DELNA EKVIVALENCA – VEČJE RAZLIKE

SLOVARSKA EKVIVALENCA							
PREVOD JE EKVIVALENT FRAZEMA IJ			PREVOD NI EKVIVALENT FRAZEMA IJ			NI PREVODA	SKUPAJ
FRAZ.	NEFRAZ.	SKUPAJ	FRAZ.	NEFRAZ.	SKUPAJ		
22	19	41	4	10	14	6	61
BESEDILNA EKVIVALENCA							
PREVOD JE EKVIVALENT FRAZEMA IB			PREVOD NI EKVIVALENT FRAZEMA IB			NI PREVODA	SKUPAJ
FRAZ.	NEFRAZ.	SKUPAJ	FRAZ.	NEFRAZ.	SKUPAJ		
23	21	44	2	9	11	6	61
PRAGMATIČNA EKVIVALENCA							
DA				NE		SKUPAJ	
50				11		61	
FRAZEOLOŠKA	NEFRAZEOLOŠKA	FRAZEOLOŠKA	NEFRAZEOLOŠKA				
24	26	2	9	61			

6. POVZETEK

V diplomski nalogi obravnavam nekatere španske stalne besedne zveze v prevodih, oblikovanih za televizijske podnapise. Namen diplomske naloge je bil odgovoriti na vprašanje, ali prevajalci v besedilu prepoznajo frazeme, in če je tako, kako jih prevajajo. V nalogi obravnavam 61 frazemov, izpisanih iz predlog dveh kolumbijskih telenovel, ki jih primerjam s prevodi in ugotavljam slovarsko, besedilno in pragmatično ekvivalenco med frazemi izvirnega in ciljnega besedila.

Pri oblikovanju podnapisov je treba upoštevati nekatere tehnične zahteve, ki nedvomno vplivajo na prevajanje, saj je prevajalec vezan na oblikovne, prostorske in časovne omejitve. Upoštevati je treba tudi to, da je podnapis prevod govornega besedila, za katerega veljajo drugačna načela kot za pisana besedila.

Rezultati analize kažejo, da je bilo skoraj 40 % španskih frazemov prevedenih s slovenskim frazeološkim ekvivalentom, kar pomeni, da sta bila ohranjena tako denotativni kot konotativni pomen izvirnega besedila. Dobrih 32 % frazemov je bilo prevedenih z ustreznim nefrazeološkim ekvivalentom, med njimi je več enobesednih. V primerjavi z večbesednimi je prvih 15 ali 75 %, drugih pa 5 ali 25 %. Vzrok za tako razmerje je zelo verjetno povezan tudi ali predvsem s prostorskimi omejitvami pri oblikovanju podnapisov. Skoraj 10 odstotkov frazemov IJ ni bilo prevedenih. V enem primeru je bil konotativni pomen vseeno ohranjen, saj sta si (enaka) glagolska frazema sledila v dveh zaporednih povedih, ki sta bili v prevodu združeni. V drugih primerih je bil ohranjen le denotativni pomen besedila, s stališča pragmatične ekvivalence pa je bilo vseh šest prevodov ekvivalentnih.

O vzrokih za pomensko neekvivalentne prevedke je težko govoriti. Morda na neprepoznavanje stalne besedne zveze še najbolj kažejo prevodi treh tipično latinskoameriških frazemov. Pri drugih pomensko neekvivalentnih prevodih se zdi, da je neustreznost prevoda posledica premajhne natančnosti pri iskanju ustreznih ekvivalentov ali nepazljivosti.

Čeprav odstotek frazemov, ki so bili prevedeni z ustreznim frazeološkim ekvivalentom, morda na prvi pogled ni visok, je vendarle ta skupina med vsemi sedmimi skupinami največja.

LITERATURA

BUTALA, Anja, 2009: *Kolokacija v španščini in slovenščini* (ali razprava o tem, zakaj v slovenščini kolo vozimo, v španščini pa jahamo): Diplomsko delo. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

CORPAS PASTOR, Gloria, 1996: *Manual de fraseología española*. Madrid: Gredos.

GARCÍA-PAGE, Mario, 2010: "Locuciones verbales con clítico en español del tipo dársela". *Verba Hispanica, številka 18, str. 135-145*. URN: NBN:SI:DOC-S8AUPHX4 from <http://www.dlib.si>

JAKOP Nataša, JEMEC TOMAZIN Mateja, 2013: *Frazeološka simfonija: Sodobni pogledi na frazeologijo*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

JUNCEDA, Luis, 1994: *Diccionario de Refranes*. Madrid: Espasa Calpe, S. A.

KEBER, Janez, 2011: *Slovar slovenskih frazemov*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

KRŽIŠNIK KOLŠEK, Erika, 1986: "Poskus razvrstitve stalnih besednih zvez v Trubarjevi Cerkovni ordningi". *Obdobja 6, 16. Stoletje v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi*. Ljubljana: Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani, pp. 435-447.

– 1987/88: "Frazeološko gradivo v Slovarju slovenskega knjižnega jezika". *Slava II/2*. Ljubljana, pp. 143-162.

– 1987: "Prenovitev kot inovacijski postopek". *Slava I*. Ljubljana, pp. 49-56.

– 1994: *Slovenski glagolski frazemi (ob primeru glagolov govorjenja)*: Doktorska disertacija. Mentorica B. Pogorelec. Ljubljana: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

– 2005: A type of minimal phraseological units characteristic of Slovene. *Linguistica* (Ljublj.), 2005, letn. 45, str. 159 -172. [COBISS.SI-ID 30901090]

MARKIČ Jasmina... [et al.], 2005: *Špansko-slovenski in slovensko-španski moderni slovar* = Español-esloveno y esloveno-español diccionario moderno. Ljubljana: Cankarjeva založba.

MARTÍNEZ LÓPEZ, Juan Antonio, JØRGENSEN, Anette Myre, 2009: *Diccionario de expresiones y locuciones del español*. Madrid: Ediciones de la Torre.

MOLINER, Maria, 1990: *Diccionario de uso de español*. Madrid: Gredos, S. A.

NEDELKO, Vesna, 2006: *Frazeologija pri prevajanju umetnostnih besedil*: Izdelava teorije prevajanja frazemov in frazeoloških prenovitev s pomočjo opisa in klasifikacije nemških frazemov in njihovih slovenskih prevodov ob primeru romana Pločevinasti boben avtorja Günterja Grassa: Magistrsko delo. Mentorica Erika Kržišnik. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

PAVLICA, Josip, 1960: *Frazeološki slovar v petih jezikih*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

PETERMANN Jürgen, 1988: "Frazelogija v Slovarju slovenskega knjižnega jezika I–IV: Nekaj osnovnih vprašanj o vlogi frazeologije v slovarju". *Sodobni slovenski jezik, književnost in kultura*. Ljubljana: Filozofska fakulteta (*Obdobja* 8), pp. 301-310.

Slovar slovenskega knjižnega jezika na plošči CD-ROM, 2000. Ljubljana: ZRC SAZU, Državna založba.

TOPORIŠIČ, Jože, 1973/74: "K izrazju in tipologiji slovenske frazeologije". *Jezik in slovstvo* 8, pp. 273-279.

– 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

– 2000: *Slovenska slovnica*. Četrta, prenovljena in razširjena izdaja. Maribor: Obzorja.

ZULUAGA GOMEZ, Francisco. Locuciones, dichos y refranes sobre el lenguaje: unidades fraseológicas fijas e interacción verbal. *Forma funcion, Santaf, de Bogot, D.C.* [online]. 2005, n.18 [cited 2012-09-30], pp. 250-282.

Available from: <http://www.scielo.org.co/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0120-338X2005000100011&lng=en&nrm=iso>. ISSN 0120-338X.

ELEKTRONSKI VIRI

Diccionario de la Real Academia Española en: <http://buscon.rae.es/>

Diccionario tuBabel en: <http://www.tubabel.com>

Diccionario CLAVE en: <http://clave.librosvivos.net/>

FIDAPLUS en: http://www.fidaplus.net/Pisni/Pisni_index.html

WrodReference, Online Language Dictionaries en: <http://www.wordreference.com/es/>

<http://www.biblija.net/>

<http://diccionario.reverso.net/>

<http://www.caucanet.net.co/nf/mc/mcweb/c1.htm>

<http://www.1de3.es/>

http://es.wikipedia.org/wiki/Mart%C3%ADn_Alzaga_Unzu%C3%A9

<http://www.motorpasionf1.com/>

<http://razvezanijezik.org/>

TABELA: SLOVARSKA, BESEDILNA, PRAGMATIČNA EKVIVALENCA

ŠPANSKA SBZ – SLOVENSKI PREVOD	SLOVARSKA EKVIVALENCA	BESEDILNA EKVIVALENCA		PRAGMATIČNA EKVIVALENCA
		FRAZEOL.	NEFRAZEOL.	
1. <i>A mí no me cabe en la cabeza.</i> > To mi ne gre v glavo.	DA	DA		DA
2. <i>Hay Fito tú eres una bendición para esta familia.</i> > Ti si blagoslov za to družino.	DA	DA		DA
3. <i>Usted me va a agradecer por haber evitado que se ensuciara las manos.</i> > <i>Potem mi boste hvaležni,</i> <i>da si niste umazali rok.</i>	DA	DA		DA
4. <i>Yo sé que me equivoqué, pero por fin (vi) la luz al final del túnel.</i> > Napako sem naredil. A vidim luč na koncu tunela.	DA	DA		DA
5. <i>Vos no vales ni un plomo que yo dispare pa' matarte.</i> > Niti krogle nisi vreden.	DA	DA		DA
6. <i>Eso es mejor que cada uno agarre su camino.</i> > Bolje, da vsak ubere svojo pot.	DA	DA		DA
7. <i>Tengo que apretarme bien el cinturón.</i> > Zategniti moram pas.	DA	DA		DA
8. <i>Hay mi amor vos tenés toda la razón.</i> > Prav imaš, ljubica.	DA	DA		DA
9. <i>Estamos todas vivitas y coleando...</i> > Vse smo žive in zdrave.	DA	DA		DA
10. <i>Mira, matas dos pájaros de un solo tiro.</i> > Ubila boš dve muhi na en mah.	DA	DA		DA
11. <i>¿Y que se salga con la suya como hace siempre?</i> > Da bo znova po njeno?	DA	DA		DA
12. <i>La cagas, y nosotros tenemos la culpa?</i> > Ti ga polomiš, kriva pa sva oba?	DA	DA		DA
13. <i>Tienes que poner los pies en la tierra.</i> > Moraš stopiti na realna tla.	DA	DA		DA
14. <i>Aunque te robaste mi corazoncito.</i> > Čprav si ukradel moje srce.	DA	DA		DA
15. <i>Tienes un pajarraco ahorita en la cabeza.</i> > Ti imaš v glavi zmedo.	DA	DA		DA
16. <i>Voy a ir allá a la estación y voy a dar la cara, ¿si me entiendes?</i> > Šel bom na postajo in prevzel odgovornost.	DA	DA		DA
17. <i>Me daba mala espina.</i> > Imela sem slab občutek.	DA	DA		DA
18. <i>Estoy con el alma en vilo.</i> > Na trnih sem.	DA	DA		DA
19. <i>Primo baja esa arma que yo no tengo velas en ese entierro.</i> > Spusti pištolo, jaz nimam nič opraviti s tem.	DA	DA		DA
20. <i>Yo quiero echarle una mano.</i> > Rad bi vam priskočil na pomoč. >	DA	DA		DA
21. <i>Pero esa vaina será cuando llueva pa' arriba.</i> > Ob svetem nikoli ali kdaj?	DA	DA		DA

ŠPANSKA SBZ – SLOVENSKI PREVOD	SLOVARSKA EKVIVALENCA	BESEDILNA EKVIVALENCA		PRAGMATIČNA EKVIVALENCA
		FRAZEOL.	NEFRAZEOL.	
22. <i>No podemos permitir que todo se vaya a pique por culpa de un irresponsable maltratador. > Drugače bo vse splavalo po vodi zaradi neodgovornega nasilneža.</i>	DA	DA		DA
23. <i>Porque en menos de lo que canta un gallo, voy a estar afuera te lo aseguro... > Zunaj bom, še preden petelin zapoje.</i>	NE	NE		NE
24. <i>Mañana nos canta otro gallo. > Jutri bo spet ista stara pesem.</i>	NE	NE		NE
25. <i>Yo estoy pensando en hacerle caso a mi mama > Mislim, da bom poslušal mamo.</i>	DA		DA	DA
26. <i>Está con los nervios de punta. > Živčen je.</i>	DA		DA	DA
27. <i>Yo lo único que puedo hacer hijo es darte consuelo y trabajar como una mula. > Lahko te le tolažim in garam.</i>	DA		DA	DA
28. (...) <i>y conseguir un trabajo como Dios manda. > (...) in si najti pravo službo.</i>	DA		DA	DA
29. <i>El soldado Rugeles y sus amiguchos cantantes se metieron al bolsillo a mi capitán Castillo. > Vojak Rugeles in njegovi pevski prijatelji se razumejo s stotnikom Castillo.</i>	DA		DA	DA
30. <i>Che ¿y yo estoy pintado en la pared? > Jaz pa sem neviden?</i>	DA		DA	DA
31. <i>Tú tienes que estar bien pilas. > Pozorna moraš biti.</i>	DA		DA	DA
32. <i>Entonces si te pones las pilas te puedes ir de aquí con libertad condicional. > Če se potrudiš, te bodo pogojno izpustili.</i>	DA		DA	DA
33. <i>Nada que me hierva la sangre porque él sigue pensando que yo fui la que te traicioné. > Besna sem, ker misli, da sem te izdala.</i>	DA		DA	DA
34. <i>Es que definitivamente hay alguien empeñado en darle palo a mi compadre. > Nekdo hoče škodovati Monchiju.</i>	DA		DA	DA
35. <i>Pero igual él se las arregla. > Znašel se bo.</i>	DA		DA	DA
36. <i>¿Qué yo me iba a quedar mirándote como me la jugabas como un imbécil mientras todo el mundo se burlaba de mí? > Da bom mirno gledal, kako me varaš in sem vsem v posmeh?</i>	DA		DA	DA
37. <i>Te agradezco en el alma. > Hvaležen sem ti.</i>	DA		DA	DA
38. <i>Eso si no lo encuentra Gustavo Isaza y su ejército y lo pasan a mejor vida. > Ta ga bo ubil.</i>	NE		DA	DA
39. <i>Yo no voy a descansar hasta quitarle la máscara a ese señor. > Ne bom počivala, dokler ne razkrinkam tega gospoda.</i>	DA		DA	DA

ŠPANSKA SBZ – SLOVENSKI PREVOD	SLOVARSKA EKVIVALENCA	BESEDILNA EKVIVALENCA		PRAGMATIČNA EKVIVALENCA
		FRAZEOL.	NEFRAZEOL.	
40. <i>Así me cuesta pasar por encima del que sea.</i> > <i>Ni važno, čez koga moram.</i>	DA		DA	DA
41. <i>Yo voy a mover cielo y tierra</i> > <i>Vse bom naredila,</i>	DA		DA	DA
42. <i>No le pares bolas a esa vaina Monchi.</i> > <i>Ne zmeni se za to.</i>	DA		DA	DA
43. <i>Hizo otra de las suyas.</i> > <i>Spet je nekaj ušpičila.</i>	DA		DA	DA
44. <i>Estoy más cargado que escopeta de celador.</i> > <i>Tako nabit sem, da me bo razneslo.</i>	DA		DA	DA
45. <i>Ahora no te vas a echar para atrás.</i> > <i>Zdaj se ne smeš vdati.</i>	NE		NE	NE
46. <i>Pero él y Diana están empeñados en sacarme canas verdes.</i> > <i>A z Diano se mi ves čas upirata.</i>	NE		NE	NE
47. <i>Ahora me toca ponerle el pecho a esta cruda realidad.</i> > <i>Zdaj pa me je doletela kruta resničnost.</i>	NE		NE	NE
48. <i>Maca se cree que se las sabe todas.</i> > <i>Vsevedna Maca.</i>	NE		NE	NE
49. (...) <i>y te las diste de buen samaritano.</i> > (...) <i>in postal dober samaritan.</i>	NE		NE	NE
50. <i>Yo soy un bacán que mama gallo.</i> > <i>Dober fant sem, vsi me imajo radi.</i>	NE		NE	NE
51. <i>No estamos pintadas en la pared.</i> > <i>Nisva nemi lutki.</i>	NE		NE	NE
52. <i>Se abre como las yucas.</i> > <i>Ta roža se zvečer zapre, veš.</i>	NE		NE	NE
53. <i>No sabes en qué lugar puede haber un buitre echándole el ojo al man.</i> > <i>Ne veš, kaj točno počne.</i>	NE		NE	NE
54. <i>¿Su marido no piensa venir a poner la cara?</i> > <i>Se vaš mož ne upa prikazati?</i>	Ø	Ø	Ø	DA
55. <i>Bueno, ya estoy listo pa irme, voy a poner la cara a la justicia.</i>	Ø	Ø	Ø	DA
56. (...) <i>si tú me quieres ayudar para sacar esta familia adelante.</i> > (...) <i>če mi hočeš pomagati.</i>	Ø	Ø	Ø	DA
57. <i>Voy a arreglar las cosas por las buenas.</i> > <i>Stvar bom razjasnila,</i>	Ø	Ø	Ø	DA
58. <i>para que la gente se dé cuenta que tú eres inocente.</i> > <i>da dokazem tvojo nedolžnost.</i>	Ø	Ø	Ø	DA
59. <i>Voy a solucionar las cosas y a poner las cosas en su lugar.</i> > <i>Uredil bom stvari.</i>	Ø	Ø	Ø	DA
60. (...) <i>no me hables que tengo la sangre y la cabeza hirviendo.</i> > <i>Tiho, ker mi je zavrela kri.</i>	NE		DA	DA
61. <i>No me vas a quedar mal.</i> > <i>Ne pusti me na cedilu.</i>	NE	DA		DA

Podpisana Simona Leskovar izjavljam, da sem diplomsko delo z naslovom *Slovenski prevodi stalnih besednih zvez v izbranih kolumbijskih telenovelah* napisala sama in le z navedenimi pripomočki ter da so vsa mesta v besedilu, ki druga dela navajajo dobesedno ali jih smiselno povzemajo, jasno označena kot povzeta mesta z navedbo vira.

Simona Leskovar

Ljubljana, 10. aprila 2014